

partiumi KÖZLÖNY

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS LAPJA

XIX. ÉVFOLYAM

3. SZÁM

2009.

MÁRCIUS 25.

12 OLDAL

Ára 2 lej

ISSN 1583 - 5782

JEGYZŐKÖNYV mely felvétetett 2008. december 12-én Nagyváradon, az Igazgatótanács ülésén

Jelen vannak: Csűry István helyettes püspök, Kovács Zoltán főgondnok, Csomay Árpád generális direktor, Tolnay István világi főjegyző, Szőnyi Levente aljegyző, Varga Károly, Fülöp János, Baracsi Levente, Fazakas Sándor, Oláh Mihály, Sipos László és Kovács Gyula lelkési jellegű, Csűry Miklós, dr. Székelyszentmiklósi István, dr. Kovács Béla, Halász György, Fiók Imre, Koszorús István, dr. Vajda Sándor, Kovács Jenő és Török Ferenc világi igazgatótanácsosok; Gellén Sándor lelkési póttag, Venter Miklós világi póttag; valamint tanácskozási joggal: Forró László közigazgatási, Salánki Lóránt gazdasági, Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos, Sziucs Éva katekétikai osztályvezető, Tokár Sándor, a teológiai ifjúság képviselője.

Távolmaradásukat igazolták: Sipos Miklós esperes, Püsök Sándor Csaba, ifj. Tolnay István, Tasnádi András, dr. Zalatnay István, Földesy Márta, Máthé Edith, Lucza István, Geréb Miklós, László Kálmán, Antal János, dr. Anca Tibor.

Nem indokolták távolmaradásukat: Csapó Ernő, Pénez Lajos, Mihály István, Czaholi Tibor, ifj. Pataki Károly, Elekes Gyula, Fodor Lajos, Major Andrea, Bara Csaba, dr. Geréb Zsolt, Vetési László.

Csomay Árpád generális direktor a Zsolt 119,81.105.113-114 versei alapján tartott ígéhirdetést követően Csűry István helyettes püspök üdvözli az ülés résztvevőit, és köszönetet mond az ígéhirdetési szolgálatért.

Szám: 43/2008

Tárgy: Számbavétel

Forró László közigazgatási előadótanácsos számba veszi a jelenlevőket. Megállapítja, hogy 33 szavazójogosult igazgatótanácsos közül 23 van jelen: 10 lelkési és 13 világi. A tanácskozási joggal bírók közül 5 tag van jelen.

Fentiek alapján Csűry István helyettes püspök megállapítja, hogy az ülés, mely az 1503/2008-as számú meghívó alapján szabályszerűen hivatott össze, határozatképes. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Kovács Gyula lelkési és Venter Miklós világi tagokat.

Szám: 44/2008

Tárgy: Napirend megállapítása

Csűry István helyettes püspök felkéri az Igazgatótanács tagjait, hogy tegyenek javaslatokat a

napirend kiegészítésére. Igazgatótanács a következőkkel egyetért ki a meghívóban szereplő napirendet:

– teológiai ösztöndíjak kérdése – Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos

– PTI-hallgatók kérése – Tokár Sándor teológiai hallgató

– zenei ügyek – Oláh Mihály zenei előadó

– állásfoglalás az erdélyi kisebbségi egyházak brüsszeli jószolgálati újtájal kapcsolatban – Tökés László püspök, európai parlamenti képviselő

Igazgatótanács a kiegészítésekkel egyetért elfogadja a napirendet.

Szám: 45/2008

Tárgy: Helyettes püspöki bejelentések – előterjeszti Csűry István helyettes püspök

Adventi időben élünk, a várakozások, az elvárások világában. A sok nyomorúságot hordozó ember elvárja az egyháztól, hogy megoldást kínáljon bajainak orvoslására. Sokszor bűnbánattal kell megállapítanunk, hogy magunk is segítségre szorult emberek vagyunk, akik tehetetlenek saját gondjainkkal szemben, nemhogy másokon segítsünk. Jób könyvének biztatását kell megszívlelnünk: „A nyomorúságban vigasztal meg Isten”. A bajban is bizonyosságot kell tennünk Istenről, aki megsegít és kiment a veszedelemből – hangsúlyozza bevezetőjében a helyettes püspök. Ezt követően réter a legutóbbi időszak főbb eseményire:

– 2008. november 21-én Nagykárolyban került sor a Közgyűlés őszi ünnepi ülésére. A jó szervezésért ezúton is köszönetet mond a nagykárolyi egyházközségeknek, Kovács Jenő gondnok-polgármesternek.

– 2008. december 9–12 között került sor Brüsszelben arra a nagyszabású Biblia-kiállításra, amelyen egyházkerületünk is népes küldöttséggel képviseltette magát. Magyar nyelvű bibliáink eljuttattak Brüsszelbe, hogy ott mindenki megcsodálhassa kincseinket.

– 2008. december elején látogatást tett Sólyom László elnök úrnál, Szili Katalinnál, a magyar országyűlés elnökénél és Harrach Péternél, a Fidesz képviselőjénél. Az erdélyi reformátusokat képviselte, megköszönve az anyaország eddigi támogatásait, a PKE akkreditálásában nyújtott segítséget. Ja-

vasolta, hogy a magyar parlament hozzon létre egy olyan díjat vagy alapítványt, amely a szolgálatban álló lelkipásztorokat díjazza, jutalmazza.

Tudomásul szolgál

Szám: 46/2008

Tárgy: Kisgyülekezetek gondjainak orvoslása – előterjeszti Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László előadótanácsos megemlíti, hogy a 2008 novemberi Közgyűlés jóváhagyta a lelkési kongruák arányos megfordítását a kisgyülekezetek javára. Ez a határozat 2009. január 1-jétől érvénybe lép.

A kisgyülekezetek gondjainak orvoslására számtalan pozitív példát találhatunk egyházmegyénkben. Nincs biztos recept a bajok gyógyítására, az viszont tény, hogy a központosított segítségnyújtás újra járhatatlan. Az eddigi tapasztalat azt mutatja, hogy a „kollektá” összege mindig megakad egyházmegyei szinten. Ezért minden segélyezést egyházmegyei szinten kell megoldani.

Azt sem tartja megoldásnak, hogy a nagygyülekezet mindig csak fizessen, támogasson, a kicsi pedig csak a markát tartsa. Egységes és arányos támogatási, gyűjtési rendszert kell kidolgozni.

Forró László előadótanácsos szerint jó lenne, ha a lelkipásztorok tovább képeznék magukat, megismerkedhetnének más szakterületekkel is, fizetésüket kiegészíthetnék egyéb munkát vállalva – pl. szociális munka stb.

Varga Károly lelkipásztor szerint a lelkipásztorok továbbtanulására, képzésére van lehetőség. De amennyiben a lelkési szolgálat mellett más jellegű munkát is vállal, azt az Igazgatótanácsnak kellene jóváhagynia.

Venter Miklós felhívja a figyelmet arra, hogy a presbiterképzés is nagyon fontos. A Partiumi Keresztény Egyetemen távoktatásban lehetne szakot indítani.

Kovács Jenő a pályázatírára hívja fel a figyelmet. A jövőben ez lesz a legfőbb pénzforrás. A kisgyülekezet lelkésze – a kevesebb szolgálat miatt is – tanuljon meg pályázatot írni, tegyen valamit a gyülekezet fellendítéséért.

Csűry Miklós szerint az Igazgatótanács szabja meg a lelkési szolgálati minimumot. Azon felül ott dolgozhatson a lelkész, ahol tud vagy akar. Egyházkerületünk pedig dolgozzon ki egy olyan fizetési

alapot, amelyből aztán egy algoritmus szerint támogassák a kisgyülekezeteket.

Gellén Sándor lelkipásztor keserű szájjal számol be saját gyülekezetének nehéz helyzetéről. Sok lelkész van hasonló helyzetben: nincs elég anyagi forrás, ezért nincs megfelelő fizetés a megfelelő időben, nincs lehetőség a templomot és a parókiát felújítani. A lelkesi fizetések aránytalanok és igazságtalan az a helyzet, hogy egy fiatalabb lelkésznek nagyobb a fizetése, mint neki, 13 év szolgálat után.

Tolnay István tanügyi előadótanácsos ismereti azokat a lehetőségeket, amelyek a továbbtanulást, a továbbképzést segítik. A lelkipásztor beiratkozhat az egyetem bármelyik nappali tagozatos karára, esetleg csökkentett látogatási kötelezettséggel. A 2009/2010-es tanévtől, minden valószínűség szerint, távoktatási formában is indul menedzsment és turisztika szak. Ennek elvégzése a gyülekezet és a lelkipásztor számára egyaránt hasznos lehet. Újabb lehetőséget kínálhat a felnőttképzés, amely eddig sajnos eléggé szervezetlenül működött. Figyelemmel kell kísérni a szakkínálatot és jelentkezni kell azokra.

Igazgatótanács belátja, hogy a kisgyülekezeteknek és lelkészeiknek anyagi, sokszor megélhetési, megmaradási gondjaik vannak. A helyzet orvoslására sok javaslat elhangzott, de határozott megoldás nem született. Igazgatótanács az ügyet továbbtárgyalás végett az Esperesek Kollégiuma elé utalja.

Szám: 47/2008

Tárgy: A Biblia Éve 2008 kiértékelése – előterjeszti Vincéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos

Vincéné Pálfi Judit beszámol arról, hogy a Biblia Évében sok rendezvény volt egyházkerületünkben. Felkéri az egyházmegyék espereseit, írjanak részletes beszámolót arról, hogy milyen rendezvényeket szerveztek ebben a témában.

2009-ben, Kálvin János születésének 500. évfordulóján, méltóképpen kell megemlékeznünk a nagy reformátorról. A jövő évi Kálvin-évet hozzá kell kapcsolni a Biblia Évéhez, annak fontosságát hangsúlyozva.

Venter Miklós beszámol a Presbiteri Szövetség azon tervéről, miszerint az KRE Presbiteri Konferencián Kálvin Jánosra fognak emlékezni. A rendezvényt Aradon szeretnék megszervezni, közösen a magyarországi Battonyával. Ehhez kéri az Igazgatótanács beleegyezését.

Igazgatótanács jóváhagyja a Presbiteri Szövetség azon tervét, miszerint a 2009-ben szervezendő Kárpát-medencei Presbiteri Konferenciának kettős helyszíne legyen: Arad és Battonya (Magyarország).

Szám: 48/2008

Tárgy: A Szentci Kertész Ábrahám Nyomda elmult negyedéve – előterjeszti Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László beszámol a nyomda által legyártott és kiadott munkákról: falinaptár, könyvnaplár, Bibliolvasó kalauz, Énekeskönyv, Kótyaly monográ-

fiája, a Lorántffy Gimnázium Ifjúsági Énekeskönyve, Pomogáts Béla Babits-kötete és más kiadványok.

A nyomdát csőd-közelben vette át, jelenleg egy nyomdász főállású, egy nyomdász pedig órábérben dolgozik. Ennyi a munkaerő. A nyomdának két elhasznált nyomdagépe van, amelyeket újakra kell cserélni.

A magyar kormánytól 50 millió HUF lehívható támogatást pályázott meg az Egyházkerület nyomdagépekre.

Nyomdagép ügyben a nagyváradi Syber Print nyomdával is tárgyalt, akik lizingelt nyomdagépekkel dolgoznak. Ők felajánlották, hogy átadnák nekünk a nyomdagépeket és azok lizingelését.

Forró László kéri továbbá, hogy az egyházkerület nyomdájának vezetésével Igazgatótanács bízta meg Wagner Erik püspöki titkár, aki bizonyítottan megfelel e feladat elvégzésére.

Igazgatótanács tudomásul vette a Szentci Kertész Ábrahám Nyomda korszerűsítésének szükségességét, új nyomdagépek beszerzését. Elvben elfogadja a Syber Print nagyváradi nyomda felajánlását a nyomdagépek lizingelésére, de felkéri az egyházkerület Vezetőtanácsát, hogy körültekintően legyenek a megegyezés során.

Igazgatótanács megbízta Wagner Erik püspöki titkár a Szentci Kertész Ábrahám Nyomda vezetésével.

Szám: 49/2008

Tárgy: Ingatlanhasznosítás – előterjeszti Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos

A egyházkerület által visszaszerzett két belvárosi ingatlan – Kossuth (Independentei) utca 3. szám, illetve Zárda (Mihai Viteazul) utca 3. szám – bérbeadásáról szól Salánki Lóránt. Megszületett a megálapodás-tervezet, amelynek értelmében a magyarországi vállalkozó (a bérlő) 49 + 50 évre szeretné bérbe venni azokat. Az épületeket saját költségén felújítaná, majd irodahelyiségeket és lakásokat alakítana ki bennük. A felújítások ideje alatt egyházkerületünknek azt a bért fizetné, amit a jelenlegi bérlők fizetnek, a felújítás után 5 euro/négyzetméteres áron fizetné számunkra a bért. A tervezet szerint a felújítás időtartama 30 hónap lenne.

Igazgatótanács elvi beleegyezését adja a Királyhágómelléki Református Egyházkerület tulajdonában levő két ingatlan – Kossuth (Independentei) utca 3. szám és Zárda (Mihai Viteazul) 3. szám – bérbeadásához. Továbbá megbízta az egyházkerület vezetését, hogy hozzon létre egy szakértőkből álló bizottságot, akik körültekintően dolgozzák ki a bérbeadási szerződést, amely figyelembe veszi a bérbeadás idejét, a felújítás idejét, a bérek összegét, illetve a bérbeadásal kapcsolatos minden részletet. A szerződés-tervezetet a következő igazgatótanács ülésen terjesszék a testület elé.

Szám: 50/2008

Tárgy: Fizetésemelések – előterjeszti Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos

Salánki Lóránt előadótanácsos szerint a 2008-as év előrejelzései szerint az infláció 7-9% között mozog. Nagyon felment az élelmiszerek ára is, emiatt a bérek fizető értéke sokat csökkent. Salánki Lóránt javasolja, hogy az egyházi alkalmazottak fizetésalapja 12%-kal növekedjen 2009. január 1-jétől.

Igazgatótanács egyhangúlag elfogadja Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos fizetésemelési javaslatát, miszerint az egyházi alkalmazottak fizetésalapja 2009. január 1-jétől 12%-kal növekedjen.

Szám: 51/2008

Tárgy: A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Diakóniai Alapítvány (KREDA) és a missziói alap működtetése – előterjeszti Vincéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos

Vincéné Pálfi Judit elmondja, hogy nagy szükség van egy elkülönített missziói alapra. Bár a kisgyülekezetek köztudottan nehéz anyagi helyzetben vannak, a nagygyülekezetek pedig még nagyobb gondjaikra hivatkoznak, mégis figyelniük kell Isten Igéjének azon parancsára, hogy mindenkinél az Istentől kapott javak tizedével el kell számolnia az Úr előtt. Ne csak prédikáljunk arról, hogy a jövedelű adakozót szereti az Isten, hanem gyakoroljuk is az adakozást.

Az új Alapítvány (Királyhágómelléki Református Egyházkerület Diakóniai Alapítvány – KREDA) célja, hogy perselyes adományokat gyűjtsön missziói célokra. Vincéné Pálfi Judit elmondja, hogy a 2009. évi naptárban két alkalmat is feltüntetnek missziói vasárnapként: január 11-én Missziói Vasárnap, március 1-jén Biblia Vasárnap lesz.

Javasolja továbbá, hogy minden egyházmegyében legyen egy missziói alap, amelynek az egyházmegye által meghatározott bizonyos százalékát eljuttatják az egyházkerületi missziói alapba.

Igazgatótanács egyhangúlag elfogadja a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Diakóniai Alapítvány (KREDA) létrehozását.

Igazgatótanács jóváhagyja, hogy 2009. január 11-e Missziói Vasárnap, március 1-jé pedig Biblia Vasárnap legyen. Ezen a vasárnapokon perselyes adakozást kell hirdetni a missziói alap javára.

Igazgatótanács felkéri az egyházmegyéket, hogy hozzanak létre saját missziói alapot, amelynek egy általuk meghatározott százalékát juttassák el az egyházkerületi Missziói Alapba.

Szám: 52/2008

Tárgy: A pályázati földvásárlások lezárása – előterjeszti Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László előadótanácsos elmondja, hogy az Új Kézfogás Közalapítvány (ÜKK) által meghirdetett földvásárlási pályázat nemsokára lezárul. Javasolja, hogy azok a gyülekezetek, amelyek ebből az alaptól vásároltak földet, január 31-ig kapjanak határidő-hosszabbítást pályázatuk elszámolására. Aki nem tud elszámolni határidőre, az nem kapja meg az

utolsó összegeket, melyek összértéke kb. 40.000 USD. Forró László elmondja, hogy az ÜKK képviselőivel megállapodtak, hogy ezt az összeget egyházközségünk megkaphatja, és azokat új nyomdagépek vásárlására fordíthatja.

Tökés László püspök elmondja, hogy a földvásárlások ügyében az egyházközség lelkiismerete tiszta. Sok gyülekezetben voltak visszaélések, azok viseljük a következményeket. Javasolja, hogy adjunk ki egy nyilatkozatot e tárgyban.

Varga Károly lelképásztor javasolja, hogy a gencsi „Bátori-ügy” tervezett zárójelentése mellé Forró László mellékeljen dokumentumokat, amelyek igazolják egyházközségünk feddhetetlenségét az ominózus ügyben.

Igazgatótanács meghagyja, hogy Egyházközségünk nyújtson általános tájékoztatást az Új Kézfogás Közalapítványnál megpályázott földvásárlások helyzetéről. A tájékoztatást Forró László és Salánki Lóránt előadótanácsosok készítik el.

Igazgatótanács elfogadja, hogy szülessen egy összefoglaló tájékoztatás a gencsi „Bátori-ügy” kapcsán. Ennek összeállításával Salánki Lóránt előadótanácsost és Máthé Edith jogtanácsost bízta meg.

Igazgatótanács felszólítja az érintett gyülekezeteket, hogy 2009. január 31-ig számoljanak el földvásárlási pályázataikkal, ellenkező esetben le kell mondjanak a további támogatási összegekről, még akkor is, ha későbbi időpontban elszámolnak az előző pályázati összegekkel.

Igazgatótanács elfogadja, hogy az esetlegesen megmaradó pályázati összeget – az ÜKK-val való megállapodás értelmében – egyházközségünk a nyomda fejlesztésére fordítsa.

Szám: 53/2008

Tárgy: Peres ügyek – előterjeszti Máthé Edith jogtanácsos

Elnök megállapítja, hogy Máthé Edith jogtanácsos hiányzik jelen ülésről és javasolja a napirendi pont tárgyalásának elhalasztását.

Igazgatótanács Máthé Edith jogtanácsos távollétében a peres ügyek megtárgyalását későbbi időpontra halasztja.

Szám: 54/2008

Tárgy: Személyi ügyek – előterjeszti Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László két személyi ügyről tájékoztatja az Igazgatótanácsot:

– Orbán Levente segédlelkész budapesti továbbtanulásra kér engedélyt;

– Oláh Mihály Zilah-ligeti lelképásztor svájci szolgálatra kér fél éves eltávazási engedélyt, 2009. január 1-jétől. Egyházközségének presbitériuma és gyülekezte megértést tanúsított ez ügyben és engedélyezte távozását.

A személyi ügyek kérdésköréhez kapcsolódva Tökés László püspök elmondja, hogy az elmúlt időszakban néhány gyülekezetben lelkész-váltásra, választásra került sor. Elfogadhatatlannak tartja, ha

oly módon történik a váltás-választás, hogy az az egyházi törvényekbe ütközik és a gyülekezet kárára van. Példának hozza fel a hegyközségmiskolci, illetve kövesegyházi kinevezéseket, valamint a Temesvár-Belvárosban kialakult helyzetet. Bizonyos személyek kinevezését nem tartja szerencsés megoldásnak. Érvényesíteni kell egyházunkban a törvényeséget. Ne legyenek diktatórikus lelkészválasztások, önkényes állás-elfoglalások. Mindenkor tisztelnünk kell a választóinkat, a gyülekezet tagjait.

Forró László pontosít a kövesegyházi, illetve a hegyközségmiskolci választásokkal kapcsolatban: Kövesegyháza már két éve anyaegyházközség, de csak most kapott lelkész. Másfelől a hegyközségmiskolci lelképásztor kikötöztött a parókiaira.

Varga Károly felhívja a figyelmet arra, hogy a lelkészválasztás szabályait komolyan kell venni.

Igazgatótanács egyhangúlag elfogadja Orbán Levente segédlelkész kérését, aki Budapestre távozik továbbtanulás céljából.

Igazgatótanács egyhangúlag jóváhagyja Oláh Mihály lelképásztor kérését, aki 2009. január 1-jétől fél évre megy szolgálati útra Svájcba.

Igazgatótanács előírja, hogy a személyi ügyekben az egyházi rendet, a vonatkozó előírásokat szigorúan tiszteletben kell tartani.

Szám: 55/2008

Tárgy: Püspöki bejelentések – előterjeszti Tökés László püspök

Tökés László püspök beszámolója során tájékoztatja az Igazgatótanácsot a szolgálati útjai során történt eseményekről:

– Bemutatja A szent Iob című könyv új kiadásának egy példányát, amely becses egyházi kincsünk, és amit mindenki megtekinthet.

– Érmihályfalván emléknapot tartottak néhai Sass Kálmán mártír lelképásztor kivégzésének évfordulóján. Ez alkalomból egy emlékfüzetet adtak ki.

– Örömmel vette kézbe a 2009-es év Református Kalendáriumát, amely szakszerűen van összeállítva és megszerkesztve. Köszönet illeti mindezt Sárosi László, dr. Hermán M. János és Wagner Erik lelképásztorokat.

– December második hetében került sor Brüsszelben arra a nagyszabású Biblia-kiállításra, amelyen egyházközségünk is képviseltette magát egy népes küldöttséggel. Tökés László, mint főszervező hálás volt Sólyom László elnök úrnak, aki elvállalta a rendezvény fővédnökségét, továbbá Hans Gert Pötteringnek, az Európai Parlament elnökének, aki sokrétű teendői mellett fontosnak tartotta, hogy személyesen nyissa meg a kiállítást. Köszönetet mond dr. Hermán M. Jánosnak, Antal Jánosnak, és dr. Anca Tibornak, akik nagy segítséget nyújtottak a kiállítás megszervezésében és a rendezvény sikeres lebonyolításában.

– Trianon gyógyítása jegyében december 5-én, Budapesten részt vett egy sajtófogadáson, amely a trianoni diktátum okozta sebek gyógyítását kitűző programot hirdette meg. Tökés László szerint szemléletváltásra van szükség: legyünk gyógyító egyház, a lelki gyógyítás mellett figyeljünk oda a történelmi sebek gyógyítására is.

– Egyházközségünk vezetősége októberben látogatást tett Kárpátalján, ahol megrázó helyzettel találkoztak. A magyarság veszélyben van: iskolákat, óvodákat akarnak ukránosítani. Így a református

iskolák léte is veszélyben forog. Tökés László javasolja, hogy hirdessünk gyűjtési akciót a kárpátaljai iskolák megsegítésére. Az újévi fogadás bevételét is felajánlotta.

– A csángó-kérdés kapcsán elmondja, hogy a csángómagyarak léte is veszélyben forog: Krisztus nevében fogják felszámolni a csángók identitását. 250.000 csángóból már csak 50-60.000 beszél magyarul. Ezekből 7.000 gyermeket lehetne beiskoláztatni. Nem ülhettünk vesztve, megoldást kell találnunk a megsegítésükre.

– Érmihályfalván került sor a gazdafórumra, ahol neves előadók a kiserégiók fejlesztéséről, népünk szociális gondjairól és a falurombolás 20. évfordulójáról értekeztek.

– Az érminszenti zárandoklatra idén is sor került, november 22-én. Bár a tervezett ifjúsági, kulturális központ még nem valósult meg, de a tervekről nem mondunk le. A Magyar Írószövetség, a szatmári RMDSZ és egyházközségünk közösen tervezi egy egészalakos Ady-szobor állítását a jelenlegi mell-szobor helyére.

– A mai napon a Cigánymissziós Központ szervezésében karácsonyi cigánybetlehemes bemutatóra kerül sor az egyetem dísztermében. Mindenkit szeretettel várunk.

Igazgatótanács megbízta az egyházközség vezetőjét azzal, hogy ismételtén sűrűsége meg Sass Kálmán mártír-lelképásztor rehabilitációját. Ugyanakkor szorgalmazza a semmisségi törvény megtárgyalását és elfogadását.

Igazgatótanács örömmel és köszönettel nyugtázza, hogy a Brüsszelben, december 9-12 között zajlott Biblia-kiállítás hozzájárult a Biblia Évének méltó megünnepléséhez, valamint ahhoz a programhoz, melyet Tökés László EP-képviselő hirdetett meg a Keresztény Európáért! – programban.

Igazgatótanács elfogadja Tökés László javaslatát, miszerint szemléletváltásra van szükség a trianoni kérdésben. Egyházunk a lelki sebek gyógyítása mellett törekedni fog a történelmi sebek gyógyítására is. Támogatja Tökés László Trianon gyógyítása címen meghirdetett keret-programját, mely a meddő mültsíratás helyett a Trianon ütötte sebek gyógyítását tűzi ki célul.

Igazgatótanács támogatja a kárpátaljai magyar iskolák megsegítését. Egyházközségünk gyűjtést indít, valamint elfogadja Tökés László javaslatát, miszerint a 2009. évi egyházközségi újévi fogadás bevételét is fordítsuk a kárpátaljai magyar iskolák javára.

Igazgatótanács egyetért Tökés László püspök felvetésével, miszerint a csángómagyarak identitása veszélyben forog.

Igazgatótanács elhatározza, hogy méltóképpen kiveszi részét a csángók megmentésének szolgálatában és mindenben támogatja az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács által meghirdetett csángómentő programot.

Igazgatótanács az érmihályfalvi gazdafórumon elhangzottak alapján elismeri, hogy egyházunk a gyülekezetek szociális-gazdasági ügyeivel is köteles foglalkozni.

Ugyanakkor a falurombolás 20. évfordulója alkalmából Igazgatótanács elkötelezi magát a faluépítés mellett, a kiserégiók fejlődését szorgalmazza.

Igazgatótanács továbbra is támogatja az érminszenti Ady Központ megvalósulását, és

bízik abban, hogy a jövőben egyre többen csatlakoznak hozzánk a projekt kivitelezésében. Ugyanakkor támogatja egy új egészsz-
alakos Ady-szobor elhelyezését a jelenlegi
mellszobor helyére.

Igazgatótanács újabb erőfeszítéseket tesz a
cigánymisszió felkarolására és felkéri a
Missziói Ügyosztályt, hogy készítsen egy
ezzel kapcsolatos átfogó cselekvési tervet.

Igazgatótanács szorgalmazza a Közgyűlés
azon határozatainak végrehajtását, amelyek
a 2009. év évfordulóinak megünneplésére
vonatkoznak.

Szám: 56/2008

Tárgy: Parlamenti választások – előterjeszti
Tőkés László püspök

Tőkés László püspök – a november 30-i parla-
mentari választásokra reflektálva – elmondja, hogy
az a demokrácia veresége volt. Nagyon kevesen
mentek el szavazni: a választók 60%-a távolmaradt.
Bizonyára azért, mert nem volt kiből választani.
Egyházunk is mélyre süllyedt, az RMDSZ-nek
sikerült majdnem mindenkit magához csalogatnia.
Komoly pénzeket osztogattak a választások előtt,
amivel lekenyerezték papjainkat. Csuzi István, az
MPP Bihar megyei alapítója is átpártolt az RMDSZ-
hez. Ezt árulásnak tartja, és ezért nem tudott nyu-
gott lelkiismerettel rá szavazni, inkább szavazott
egy szlovák kisebbségi jelöltre.

Emlékeztet arra, hogy igazgatótanács és köz-
gyűlési határozataink visszamenőlegesen meghatá-
rozták az ezen kérdésekhez való viszonyulás alap-
elveit. Ezeket az alapelveket tiszteletben kellett vol-
na tartani. Ő maga mindig is hangsúlyozta, hogy
nem az RMDSZ-szel van baja, hanem a pártidiktatú-
rával, amely az utóbbi években egyre inkább érvé-
nyesül a Szövetségben.

Csúry István helyettes püspök hangsúlyozza,
hogy nem volt a magyarságnak választási lehetősé-
ge. Személy szerint maga is arra bízta hivatelt, hogy
a magyar jelöltek támogassák. És mivel csak egy
magyar volt a jelöltek között, mindenki arra
szavazott. Nehezíti, hogy az elmúlt hat évben
a Magyar Polgári Párt nem volt képes kiépíteni
struktúráját, és színeiben képviselőjelöltet indítani
a választásokon. Emiatt is kerültek híveink kényszer-
helyzetbe.

Varga Károly lelképásztor szerint míg az önkör-
mányzati választásokra volt alternatíva (lehetett az
MPP-jelöltjeire szavazni), addig most nem volt ilyen
lehetőség. Mindenkinek meg kell őriznie a tartását,
még akkor is, ha támogatásban részesül, és emiatt
elvárják tőle, hogy hajbókoljon.

Kovács Jenő polgármester-főgondnok szerint
az alternatíva hiányában mégiscsak az RMDSZ-re
kellett volna szavazni, mert rajtuk kívül senki nem
törődik a magyarok gondoljaival. Vannak az RMDSZ-
en belül is rendes emberek, akik polgári értékeket
képviselelnek.

Kovács Zoltán főgondnok véleménye szerint
fontos, hogy az alternatívaként felsorakozó emberek
komoly, felkészült jelöltek legyenek. Ha nem jobb,
mint az RMDSZ-es jelölt, akkor nem fognak rá
szavazni az emberek. Az RMDSZ központi pénzből
profi módon kampányolt, míg az MPP-nek ilyen
lehetősége nem volt.

Tőkés László emlékeztet arra, hogy testületi ha-
tározataink nem írták elő, hogy minden választáson
azonos módon viszonyuljunk: a helyhatósági választá-
sokon a helyi érdekek mentén, az országos vá-

lasztásokon pedig az összmagyar érdekek szerinti
viszonyulást ajánlották. Egyházunk semmiképpen
sem támogathatja a „neptuni politikát”, nekünk
értékelvű politizálást kell folytatnunk.

Igazgatótanács a 2008. november 30-i parla-
mentari választásokkal kapcsolatos eredmé-
nyeket elemzi, és levonja az egyházunkra
érvényes következtetéseket.

Igazgatótanács általában véve visszautasítja
mindazon, a választási kampánnyal kapcso-
latos megnyilvánulásokat, amelyek egyházi
életünkkel és lelkiiségünkkel nem egyeznek.
(pl. Rózsa Gáspár katolikus plébános esete,
ravatalozó avatások).

Igazgatótanács javasolja, hogy egyházkerü-
letünk szervezze meg a református önkör-
mányzati képviselők találkozóját, amelyen
vitatásuk meg annak lehetőségét, hogy mi-
ként képviselhetik hatékonyan az egyházat a
politikában.

Szám: 57/2008

Tárgy: Állásfoglalás a Román Ortodox Patriar-
chátus Egyházi és Egyházközi Kapcsolatok Ügyos-
tálya és a Román Patriarchátus Sajtóirodája vádas-
kodásai tárgyában – előterjeszti Tőkés László
püspök

Tőkés László püspök, EP-képviselő ismerteti
azt az állásfoglalást, amit 2008. november 25-én, ab-
ból az alkalomból adtak ki, hogy a Viața Cultelor ha-
sábjain a Román Ortodox Patriarchátus Sajtóirodája
vádaskodó álláspontját fejezte ki az erdélyi ki-
sebbségi egyházak legutóbbi brüsszeli jószolgálati
úttjáról.

Igazgatótanács egyetért a Tőkés László EU-
parlamentari képviselő, Csúry István helyettes
püspök, Anusca Nicolae görög-katolikus
érseki főtanácsos és Kovács Gyula, a Romá-
niai Magyar Baptista Szövetség alelnöke
által aláírt Állásfoglalásban foglaltakkal:
visszautasítja a Román Ortodox Egyház
vádaskodó álláspontját az erdélyi kisebbségi
egyházak legutóbbi brüsszeli jószolgálati
úttjáról kapcsolatban.

Szám: 58/2008

Tárgy: A teológiai ifjúság kérései – előterjeszti
Tokár Sándor teológiai hallgató

Tokár Sándor teológiai hallgató három kéréssel
fordul az Igazgatótanácshoz:

1. A IV. éves teológusok 2009 nyarán osztály-
kirándulást szerveznek Rómába, amelyhez támoga-
tást kérnek. Ennek két módját javasolják: részben
egyházkerületünk pénzbeli támogatását kéri, más-
részt gyülekezeti szolgáltatásokat vállalnának a per-
selypénzek fejében.

2. Az I. éves teológusok nem lehetnek legáció-
ba, ezért szeretnének 100 lej támogatásban részesül-
ni a sátoros ünnepek alkalmával.

3. A teológusok évek óta nem kapnak ösztön-
díjat. Lehetőségeihez mérten egyházkerületünk
legalább évfolyamonként két diáknak adjon havi
300 lejt.

Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos véle-
ménye szerint a teológusokat igyekeztek eddig is
támogatni. Ezután is mindent megtesznek, hogy a
fenti kéréseket teljesítsék.

Oláh Mihály lelképásztor szerint oda kell fi-
gyelni az I. éves teológusokra. Bár törvény szerint
nem lehetnek legációba, de mégis elmennek „il-le-
gációba”.

1. Igazgatótanács lehetőségeihez mérten
támogatja a IV. éves teológusok 2009 nyará-
ra tervezett római kirándulását. Továbbá jó-
váhagyja, hogy adománygyűjtés céljából
gyülekezetekben is szolgálhassanak.

2. Igazgatótanács elfogadja az I. éves teoló-
gusok azon kérését, hogy minden legáció al-
kalmával – mivel ők nem szolgálhatnak –
kaphassanak 100 lej támogatást egyház-
kerületünkől.

3. Igazgatótanács jóváhagyja a teológusok
azon kérését, hogy évfolyamonként két-két
diák fél évente 300 lej ösztöndíjat kapjon egy
megszabott kritériumrendszer alapján (akár
tanulmányi, akár szociális szinten).

Szám: 59/2008

Tárgy: Zenei ügyek – előterjeszti Oláh Mihály
zenei előadó

Oláh Mihály zenei előadó beszámol arról, hogy
a Zenei Bizottság ülésein Süle Gyula Zsolt lelki-
pásztor nem tud részt venni, ezért a helyére új tagot
kell választani. A Zilahi Egyházmegyében a lelke-
szek Pünkösti Apor kántort javasolták.

Igazgatótanács egyöntetűen elfogadja, hogy
Süle Gyula Zsolt lemondását követően, a Ze-
nei Bizottság megüresedett helyét Pünkösti
Apor zilahi kántor foglalja el.

Szám: 60/2008

Tárgy: Zárszó – Kovács Zoltán főgondnok

Miután kévsé érkezett, és az Igazgatótanács
ülését nem tudta személyesen megnyitni, Kovács
Zoltán főgondnok zárszót intéz a jelenlévőkhoz.
Meggköszöni az Igazgatótanács tagjainak egész évi
tevékenységét, kitartását és a fontos ügyekhez való
komoly hozzáállását. Az egyházkerületi elnökség
névében mindenkinek Áldott Karácsonyt és Boldog
Új Évet kíván.

Csúry István helyettes püspök áldással zárja az
Igazgatótanács ülést.

K. m. f.

CSÚRY ISTVÁN KOVÁCS ZOLTÁN
helyettes püspök főgondnok

TOLNAY ISTVÁN SZÓNYI LEVENTE
világi főjegyző lelkeszi aljegyző

Hitelesítők:

KOVÁCS GYULA VENTER MIKLÓS
igazgatótanácsos igazgatótanácsos

JEGYZŐKÖNYV

mely felvétetett 2008. május 23-án Nagyváradon, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közgyűlésén

Jelen vannak: Tökés László püspök, Csűry István helyettes püspök, Tolnay István világi főjegyző, Csomay Árpád generális direktor, Szőnyi Levente lelkészi aljegyző, Koszorús István világi aljegyző, Baracsi Levente és Korda Zoltán, a Fegyelmi Bizottsági lelkészi tagjai, dr. Kovács Béla és Bessenyei Károly a Fegyelmi Bizottsági világi tagjai, Sipos István, Nagy Sándor, Gellért Gyula, Mikló Ferenc, Seres Géza, Lukács József, Bogdán Zsolt esperesek, Nagy József, Czinczér Attila, Márkus László, Pestü János egyházmegyei főgondnokok, Varga Károly, Fodor Lajos, Fórizs Károly, Rákosi Jenő, Boros István, Kovács Gyula, Oláh Mihály egyházmegyei lelkészi főjegyzők, Sipos Edit, Elekes Gyula, Fiók Imre, Gergely István egyházmegyei világi főjegyzők, Gellén Sándor, Keresztes N. Imre, Kovács Sándor, ifj. Tolnay István, Dobai Zoltán, Fülöp János, Darabont Tibor, Veres Kovács Attila, Szekeres Sándor, Földesy Márta, Józsa Ferenc, Gáll Zoltán, Szűcs András Ottó, Fehérvári Gyula, Kiss Miklós, Püspök Sándor Csaba és Nagy Mihály lelkészi küldöttek, Tarr András, Varga Imre, Csűry Miklós, Lukács Sándor, Komádi Sándor, Somogyi Berta, Szabó Árpád világi küldöttek, dr. Zalatnay István lelkész és Lovas Józsefné főgondnok, az Erdélyi Gyülekezet képviseletében, dr. Geréb Zsolt rektor, Szabó Zsuzsanna, Kovács Irénke, Szilágyi Éva igazgatónők – tanintézményeink képviseletében; valamint tanácskozási joggal: Forró László, Salánki Lóránt, Antal János előadótanácsosok, Máthé Edit jogtanácsos, Szűcs Éva osztályvezető és Bogya Kis Mária, a Nőszövetség elnöke.

Szőnyi Levente lelkészi aljegyző igei bevezetőt tart a Róm 12,9-11 versei alapján.

Csűry István helyettes püspök köszönti a megjelenteket és megköszöni az igehirdetési szolgálatot.

Szám: 1/2008

Tárgy: Számbavétel

Forró László közgazgatási előadótanácsos számba veszi a megjelenteket és közli, hogy 92 szavazásra jogosult tagból 38 lelkészi és 24 világi tag van jelen.

Csűry István helyettes püspök megállapítja, hogy az ülés szabályszerűen hivatott össze és a számbavétel alapján határozatképes.

Szám: 2/2008

Tárgy: A közgyűlés megnyitása

Kovács Zoltán főgondnok szolgálati elfoglaltsága miatt nincs jelen, de írásban köszönti a közgyűlés tagjait és kíván áldásos munkát e napra a következőképpen: „...te győzd le a rosszat a jóval.” (Róm 12,21).

Kovács Zoltán távollétében Csűry István helyettes püspök nyitja meg az ülést, Isten áldását kérve a Közgyűlés munkálataira.

Szám: 3/2008

Tárgy: A napirend megállapítása

Csűry István helyettes püspök felkéri a Közgyűlés tagjait, hogy tegyék meg napirend-kiegészítő javaslataikat.

Forró László közgazgatási előadótanácsos javasolja, hogy a jelentések rendjén szerepeljen zene-ügyi jelentés is. Oláh Mihály zenei előadó ezt jónak látná, de mára nem készítette el jelentését, mert az nem szerepelt a napirenden.

Közgyűlés a napirendet egyhangúlag elfogadja.

Szám: 4/2008

Tárgy: Püspöki bejelentések – előterjeszti Tökés László püspök

Tökés László püspök erdélyi utazásai során megállapította, hogy a magyarság helyzete siralmas, mind egyházi, mind kulturális, mind pedig közösségi szinten.

Az egyház programatikusan, céltudatosan kell megtervezze jövőjét, cselekvési tervet készítve egyházkerületi, egyházmegyei és gyülekezeti szinten. Egyházkerületünk programját 2001-ben adtuk ki, amit kiegészítve új javaslatokkal végre kell hajtani. Olyan ez, mint a politikában tett választási ígéret, aminek végrehajtását joggal várja el a nép. Kötelezettségeinket, misszionkat nekünk is vállalunk és teljesíteniünk kell. Szolgálatunk kulcsa a szeretet. Ennek kettős parancsára Krisztus is felhívta a figyelmünket: Szeresd az Urat, és szeresd felebarátodat, mint magadat. Önzetlen szeretet Isten és ember (népünk) iránt. Tegyük fel a kérdést magunknak: Én miért dolgozom? Miért szolgálok? Mi motivál engem? A szeretet kell, hogy motiváljon bennünket, nem pedig a primitív haszonlesés. A szeretet legyen életünk mozgatórugója.

Egyházkerületünk lélekszám-összesítését ismerve szomorúan állapítjuk meg, hogy több mint 100.000 kallódó egyháztagunk van, akik reformátusnak vallották magukat a népszámláláskor, de gyülekezeteinkben nincsenek nyilvántartva. Meg kell keresnünk az utolsó bárányt is.

A nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium sportpályájának viszontagságos ügyét egy színvonalas kiadványban jelentettük meg (Antal János és Wagner Erik szerkesztésében). A kiadvány címe: Újra a pályán. Ez a siker azt a tanulságot hozza magában, hogy Erdélyben minden magyarnak meg kell harcolnia minden talpalatnyi földért. De aki a kevesen nem tud hú maradni, az a sokra sem érdemes.

Tökés László püspök beszámol arról, hogy benyújtotta lemondását a Magyar Református Világszövetség éléről. A Magyarországi Református Egyház ellenállása, aknamunkája oda vezetett, hogy el lehetetlenítette a Világszövetség munkáját: „Leengedték az akváriumból a vizet, hogy a hal szárazon

vergődjön, amíg el nem pusztul” – mondja képletesen.

Iskolaügyekről szólva, Tökés László püspök beszámol a Szatmári Református Kollégium vitás ingatlanügyéről. Sajnos magyar-magyar ellentét alakult ki ez ügyben. Hasonlóan kemény harc folyik a Zilahi Református Wesselényi Kollégium eredeti épületének visszaszerzéséért.

A Partiumi Keresztény Egyetemen kapcsolatban elmondja, hogy nemtelen támadások érik az egyetemet. Az állam nemcsak, hogy nem támogatja anyagilag az intézményt, hanem késlelteti az akkreditációt. Mindeközben sokan megpróbálják rontani az egyetem hitelét, hogy elvegyék a szülők és diákok kedvét a beiratkozástól. Erkölcsei rombolást gyakorolnak.

A gencsi ügyvel kapcsolatban a legújabb fejlemény, hogy Bátor Gyula volt lelképásztort többször is erőszakkal, karhatalmi erők és kommandósok segítségével próbálták a parókiaira visszalokoltatni.

Templomavatásra került sor Újsemjénben, Fülöp János lelképásztorral.

Püspök megemlékezik a tragikusan elhunyt Korda László lelképásztorról, arra kérve a jelenlévőket, hogy imádkozzanak az elhunyt családjáért és gyermekeiért.

Európai parlamenti képviselőként köszönetet mond a támogatásért és bizalomért, amelyben a Közgyűlés részesítette.

A püspöki bejelentések után hozzászólások következnek.

Tolnay István tanügyi előadótanácsos szerint az egyházi óvodákban is szükségszerű a vizitáció és a pásztori látogatás.

Szilágyi Éva, a szatmári kollégium igazgatónője javasolja, hogy egyházkerületünk készítsen egy állásfoglalást és juttassa el a Szatmári Polgármesteri Hivatalhoz, továbbá minden olyan hivatalos intézményhez, amely arra hivatott, hogy az eredeti épület visszaszolgáltatását végrehajtsa.

Tökés László javasolja, hogy Közgyűlés bizza meg az egyházmegye elnökségeit és az iskolák vezetőségét, hogy dolgozzanak ki egy állásfoglalást és egy cselekvési tervet a visszaszolgáltatás érdekében.

A nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium sportpályájának visszaszerzéséért bemutató Újra a pályán című kiadvány megszerkesztéséért Közgyűlés köszönetet mond Antal János osztályvezetőnek és Wagner Erik püspöki titkárnak, valamint mindazoknak, akik fáradságot nem ismerve kiharcolták a pálya birtokbavételének és használatának lehetőségét.

Egyházi iskoláinkkal és óvodáinkkal kapcsolatban Közgyűlés előírja:

– Egyházkerület szervezzen általános vizitációt iskoláinkban, vizsgálva az oktatás helyzetét, annak keresztényen református voltát, és minden felmerült problémára orvoslást keressen.

– A PKE szociológiai szaka készítsen általános felmérést a református iskoláinkban folyó oktatásról és nevelésről.

– Egyházkerület szervezzen általános vizitációt az egyházkerületben működő óvodákban is.
– Közgyűlés megbizta az egyházmegye elnökét és az iskolák vezetőségét, hogy dolgozzanak ki egy állásfoglalást és készítsenek cselekvési tervet az egyházi ingatlanok visszaszolgáltatásának végrehajtása érdekében.

Egyházkerületi Közgyűlés mély megdöbbenéssel szerzett tudomást azokról a hivatalos kormányzati és sajtóbeli támadásokról és vádaskodásokról, melyek legutóbb a Partiumi Keresztény Egyetemet, valamint a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemet, illetve az ezeket alapító erdélyi egyházakat vették célba. Határozottan visszautasítja a finanszírozó állami kormányhivatal főfunkcionáriusának azon minősítését, mely négy pilléren nyugvó erdélyi egyetemi rendszerünket „négy önálló kiskirályságként” aposztrofálja. Egyetemalapító egyházunkra sohasem volt jellemző a „siránkozás, a panaszkodás, a vészkiáltások sorozata”. Kezdetől fogva – a nagyváradi Sulyok István Református Főiskola alapítása (1990), majd a nyomába lépő Partiumi Keresztény Egyetem létrehozatala (1999) óta – nagy odaadással és áldozatvállalással tette, amit hite és lelkiismerete, a közösség szolgálatának szelleme diktált számára.

Közgyűlés külön is visszautasítja azokat a pénzügyi hasznosításra vonatkozó nemtelen rágalmakat, melyek a régi rezsimre jellemző egyházellenesség rossz emlékét idézik. Meggyőződése, hogy egy mindenképp kifosztott Egyház intézményalapítói- és fenntartói vállalása nem becsmérlést, hanem méltányolást érdemel.

Közgyűlés teljes azonosulását fejezi ki dr. Gereb Zoltán rektor és Tolnay István megbízott egyetemi elnök azon állásfoglalásával, melyet a nevezett vádaskodások cáfolataként hoztak nyilvánosságra.

Egyházkerületi Közgyűlés elrendeli, hogy a méltánytalan és teljességgel megalapozatlan anyagi természetű rágalmak tárgy- és ténytartalmú cáfolása végett az Igazgatótanács Tanügyi Osztálya, valamint Gazdasági Ügyosztálya készítsenek átfogó összesítést arról a fenntartói támogatásról, melyben 1990-2008 időszakában Egyházkerületünk részesítette a Sulyok István Református Főiskolát, majd a Partiumi Keresztény Egyetemet. Ezen adatok alapján pedig Közgyűlés szerezzen erkölcsi jóvátételt a rágalmazóktól.

Ezzel együtt – részbeni szemléltetésképpen – Közgyűlés közzéteszi az Egyházkerület által a Sulyok István Református Főiskola céljaira 1995-1999 között nyújtott anyagi támogatásokról szóló kimutatást, 414.745 amerikai dollár végösszeggel (kimutatás mellékelve). Közgyűlés az Egyetemért és az erdélyi magyar felsőoktatás szolgálatának lehetőségéért Istennek ad hátat.

Egyházkerületi Közgyűlés mély megdöbbenéssel vesz tudomást arról, hogy Bátor Gyula volt gencsi lelképásztort érőszakkal, karhatalmi erők segítségével akarják belakoltatni a gencsi parókiaira. Megállapítható, hogy ezek az akciók egyházunk autonómiáját sértik, és a megfélemlítés eszközeivel próbálják akarataikat érvényesíteni.

Közgyűlés tiltakozik a jogi- és politikai természetű visszaélések ellen, és törvényes úton feljelentést nyújt be ismeretlen tettes ellen. Megbizta ezzel a Jogi Ügyosztályt. Közgyűlés támogatja Tökés László püspök azon kezdeményezését, miszerint erről a nemtelen akcióról vetített képes előadást tartson Brüsszelben.

Szám: 5/2008

Tárgy: Helyettes püspöki jelentés – előterjeszti Csűrű István

Csűrű István helyettes püspök felolvassa jelentését. (1. számú melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a püspöki jelentését.

Szám: 6/2008

Tárgy: Missziói jelentés – előterjeszti Csomay Árpád generális direktor

Csomay Árpád generális direktor felolvassa missziói jelentését.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a missziói jelentését.

Szám: 7/2008

Tárgy: Lelkészerterkezleti jelentés – előterjeszti Püspök Sándor Csaba lelkészerterkezleti elnök

Püspök Sándor Csaba beszámol az Egyházkerületi Lelkészerterkezet 2007. évi tevékenységéről.

Közgyűlés az Egyházkerületi Lelkészerterkezet jelentését elfogadja, majd a következőket határozza:

– Egyházkerületi Közgyűlés jóváhagyja a 2009. évi egyházmegyei és egyházkerületi lelkészerterkezleti választási ütemtervet, a fent említett időkeretben a lelkészerterkezleti Alapszabály I. fejezet 4§. értelmében 2009-2013, azaz 4 évre szóló megbízatásra.

– Egyházkerületi Közgyűlés elhatározza, hogy az egyházkerületi tisztújítás mintájára, az egyházmegyei lelkészerterkezleti tisztségviselőket (elnök, titkár, pénztáros) kizárólag az Egyházmegyei Lelkészerterkezet válassza meg, és semmi esetre sem az Egyházmegyei Közgyűlés, Tanács, vagy más testület.

Szám: 8/2008

Tárgy: Presbiteri Szövetség jelentése

László Kálmán, a Presbiteri Szövetség elnöke hiányában, jelentését Szőnyi Levente aljegyző olvassa fel.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Presbiteri Szövetség jelentését.

Szám: 9/2008

Tárgy: Nőszövetségi jelentés – előterjeszti Boga Kis Mária, a KRE Nőszövetségének elnöke

Boga Kis Mária elnök beszámol az egyházkerületi nőszövetség 2007. évi áldásos munkájáról és szolgálatáról.

Közgyűlés elfogadja az Egyházkerületi Nőszövetség jelentését.

Szám: 10/2008

Tárgy: Ifjúsági jelentés – előterjeszti Szőnyi Levente aljegyző

Lucza István ifjúsági szakelőadó és Ecsedi Árpád KRISZ-elnök távollétében az általuk készített jelentést Szőnyi Levente aljegyző olvassa fel. A jelentésből kitűnik, hogy a 2007. évben számos rendezvényt, találkozót szerveztek az ifjak számára egyházkerületi, egyházmegyei és gyülekezeti szinten.

Varga Imre javasolja, hogy az ifjúság számára jó volna olyan karitatív programokat is szervezni, amelyben kétkezi munkával segítenek egy templom felújításánál, vagy egy szegény családnál. Hollandiai fiatalok ezt rendszeresen végzik.

Közgyűlés elfogadja az Ifjúsági jelentést.

Szám: 11/2008

Tárgy: Katekétikai jelentés – előterjeszti Fodor Lajos katekétikai előadó

Fodor Lajos jelentésében ismerteti az egyházkerület gyülekezeteiben folyó vallás- és hitoktatás 2007. évi eredményeit. A jelentésből hiányoznak a Temesvári Egyházmegye adatai, mivel előadó a jelentést nem kapta kézhez.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a 2007. évi katekétikai jelentést, továbbá felszólítja a Temesvári Református Egyházmegyet, hogy a következő Igazgatótanácsi ülésre küldje el katekétikai jelentését.

Szám: 12/2008

Tárgy: Vallás-tanárok Szövetségének jelentése – előterjeszti Szűcs Éva osztályvezető

Szűcs Éva beszámol az egyházkerületben és az egyházmegyeekben szolgáló vallás-tanárok munkájáról, továbbá az Erdélyi és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület közös Pedagógiai Intézetének tevékenységéről.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Vallás-tanárok Szövetségének jelentését.

Szám: 13/2008

Tárgy: Közigazgatási jelentés – előterjeszti Forró László előadótanácsos

Előadó beszámol arról, hogy egyházkerületünkben 306 lelképásztor szolgál 275 anyaegyház-

községben és közel 300 szórványban. A gyülekezetek életképessége változó, és nem mindig arányos a kicsi lélekszámmal a létfenntartás gondja. Sokszor a nagyobb gyülekezetek is fizetéképtelenné válnak.

A Közigazgatási Ügyosztályhoz az elmúlt időszakban számos olyan kérés érkezett, amit Egyházkerületi Közgűlés hivatott eldönteni. Előadó ismerteti az ügyosztályhoz legutóbb érkezett kéréseket, felterjesztéseket, és kéri a Közgűlést, hogy döntsön ezekben.

Egyházkerületi Közgűlés elfogadja a 2007. évi közigazgatási jelentést, és emellett a következő határozatokat hozza:

– Közgűlés egy tartózkodás mellett tiltakozik az Erdélyi Református Egyházkerület azon döntése ellen, melynek értelmében Nagy István menyői lelkipásztort – akit a Magyarorszávi Református Egyházközség meghívott lelkipásztornak – elutasította és nem fogadta be az egyházkerület kebelébe. Felkéri Pap Géza püspök urat, hogy vonja vissza ezen határozatát, és engedje meg az egyházkerületek közötti átjárhatóságot.

– Egyházkerületi Közgűlés elrendeli az ingatlan-kataszter ez év augusztus végéig történő összeállítását.

– Egyházkerületi Közgűlés az új EU-s pályázati lehetőségek kihasználására szükségesnek látja egy szakképzett közgűdász alkalmazását a Gazdasági Ügyosztályon.

– Egyházkerületi Közgűlés elrendeli a Tasnádi Református Egyházközségben a mihamarabbi lelkészválasztási közgűlés megismétlését a törvényes szabályok betartása mellett.

– Egyházkerületi Közgűlés jóváhagyja a Nagybánya-Belvárosi Református Egyházközség azon kérését, amelyben egy második lelkész állás létrehozását kérte.

– Egyházkerületi Közgűlés egy ellenszavazat mellett elutasítja a Kismajtény-Domahida társegyházközség létrehozására tett javaslatot.

– Ingatlanügyek rendjén Egyházkerületi Közgűlés jóváhagyja a következő egyházközségek ingatlan-eladási kérelmeit: Koltó – 47 ár, Domokos – 3 ár, Szatmár-Láncos – 8 ár + 1 romos épület, Tasnádszántó – 12 ár, Kügypuszta – 21 ár, Biharpuszki – 3 hektár (kiparcellázva), Mezőtelki – 2,5 hektár, Selymesilosva – 3 hektár, Bósháza – 4 ár, Kisbábony – 23 hektár erdő.

A Gyantai Református Egyházközség kérelmét elutasítva, Egyházkerületi Közgűlés azt javasolja, hogy ne az egyházkerület tulajdonában levő ingatlant adják el, hanem egyet azok közül, amelyek az egyházközség tulajdonában vannak.

Szám: 14/2008

Tárgy: Közigazgatási Ellenőrző Bizottság jelentése – előterjeszti Varga Károly lelkipásztort

Előterjesztő felolvassa jelentését (2. számú melléklet) a Közigazgatási Ellenőrző Bizottság munkájáról. Kijelenti, hogy az ellenőrzés során az ügyosztály keretében mindent rendben talált.

Közgűlés egyhangúlag elfogadja a Közigazgatási Ellenőrző Bizottság jelentését.

Szám: 15/2008

Tárgy: Gazdasági jelentés – előterjeszti Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos (3. számú melléklet)

Előadó beszámol egyházkerületünk 2007. évi pénzügyi helyzetéről. Sajnos, mint minden évben, ezúttal is komoly hátralelékek vannak az egyházkerületnél. A Szilágysomlyói Egyházmegye áll a legjobban, amely csupán 14.000 jellel tartozik az Egyházkerületnek. A többiek ennél sokkal nagyobb összeggel tartoznak. Az adósságok összértéke meghaladja a 200.000 lejt.

Istennek hála, sikerült a Protestáns Teológiai Intézet felé adósságainkat csökkenteni, továbbá egyházkerületünk tulajdonában levő ingatlanjainkból némi bérleti díjakat begyűjteni.

Egyházkerületi Közgűlés egyhangúlag elfogadja a 2007. évi gazdasági jelentést.

Szám: 16/2008

Tárgy: Gazdasági Ellenőrző Bizottság jelentése – előterjeszti Varga Imre ellenőr (4. számú melléklet)

Varga Imre beszámol a Bizottság munkájáról, amelynek alapján megállapított, hogy a könyvelés ékes és szép rendben van vezetve. Szűrőpróbaszerűen vizsgáltak meg egy-egy hónapot, és mindent szabályszerűen, elkönyvelve találtak.

Fontosnak tartja az egyházmegyei adósságok mihamarabbi rendezését, hogy egyházkerületünk működésében ne legyenek fennakadások.

Egyházkerületi Közgűlés elfogadja a Gazdasági Ellenőrző Bizottság jelentését

Szám: 17/2008

Tárgy: Tanügyi jelentés – előterjeszti Tolnay István tanügyi előadótanácsos

Tolnay István jelentésében (5. számú melléklet) beszámol az egyházi iskolák, óvodák és az egyetem helyzetéről. Elmondja, hogy vannak szép eredmények, de akad még tennivaló. Az állammal és a bürokráciával vívott csatáknak még nincs vége. Ki kell harcolnunk jogainkat, vissza kell szerezniük épületeinket, és meg kell oldanunk a felekezeti oktatás kiépítését az óvodától az egyetemig, amint azt az Egyházkerületi Programban megfogalmaztuk.

A mellékelt jelentésben bővebben is kitér az elkészült tanügyi törvény-tervezetre és annak a reményének ad hangot, hogy az új törvény megfelelő keretet fog biztosítani a felekezeti oktatás autonómiája és állami finanszírozása vonatkozásában.

Egyházkerületi Közgűlés egyhangúlag elfogadja a 2007. évi tanügyi jelentést.

Szám: 18/2008

Tárgy: Jogi jelentés – előterjeszti Máthé Edith jogtanácsos

Máthé Edith jogtanácsos beszámol eddigi tevékenységéről, amelyben bérleti szerződések megkö-

tése, ingatlan-visszaszerzési perek és polgári perek szerepelnek. 2007-ben összesen 64 ingatlant szereztünk vissza, ami nagy eredmény az előző évek üteméhez képest.

Vannak viszont elutasított kérelmek is, amelyekért tovább kell harcolnunk.

Az elmúlt esztendőben 365 nappól 112 napot töltött bíróságon, különféle tárgyalásokon. Csak a Bátor Gyula volt genci lelkipásztort elleni perben közel 50 tárgyaláson vett részt.

Egyházkerületi Közgűlés egyhangúlag elfogadja a jogi jelentést.

Szám: 19/2008

Tárgy: Külügyi- és Ökumenikus Osztály jelentése – előterjeszti Antal János előadótanácsos (6. számú melléklet)

Antal János előadótanácsos beszámol az általa koordinált osztály eddigi munkájáról, amelynek három fő eleme volt:

- a szebeni ökumenikus nagygyűlésről való távolmaradás és tiltakozás
- a nagyváradi Lorántffy-sportpálya visszaszerzése
- Tókes László püspök európai parlamenti képviselővé választása

Egyházkerületi Közgűlés egyhangúlag elfogadja a Külügyi és Ökumenikus Osztály 2007. évi tevékenységéről szóló jelentését.

Szám: 20/2008

Tárgy: Műszaki előadó jelentése – előterjeszti Emódi Tamás műszaki előadó (7. számú melléklet)

Emódi Tamás műszaki előadó beszámol az általa vezetett Építészeti- és Műemlékvédő Szakbizottság 2007. évi munkájáról. Sajnos, a zsgorodó magyarországi adományok és források megnehezítik a restaurálásra váró műemlékek helyzetét. Egyre kevesebb és kisebb munkát tudnak vállalni a restaurátorok és a gyülekezetek egyaránt. De így is sikerült néhány tplomot felújítani, freskót és fakazettát restaurálni.

Azért fontosak ezek a munkák, mert az állagmegőrzésen túl turisztikai célpontokként szerepelhetnek ezek az építmények, hozzájárulva ezzel a község gazdasági fellendüléséhez, egyházi, kulturális örökségünk megismertetéséhez.

Egyházkerületi Közgűlés egyhangúlag elfogadja a 2007. évi műszaki jelentést.

Szám: 21/2008

Tárgy: Levéltári jelentés

Fazakas Márta levéltáros jelentését Emódi Tamás műszaki előadó olvassa fel. (8. számú melléklet) A beszámoló tájékoztatást nyújt az egyházkerületi levéltár helyzetéről, és a levéltáros 2007. évi munkájáról.

Egyházkerületi Közgűlés egyhangúlag elfogadja a 2007. évi levéltári jelentést.

Szám: 22/2008

Tárgy: Keresztény Európát! – EU-parlamenti program – előterjeszti Tőkés László püspök, európai parlamenti képviselő

Tőkés László püspök, európai parlamenti képviselő beszámol eddigi, az Európai Parlamentben végzett tevékenységéről. Javasolja Egyházkerületi Közgyűlésnek, hogy hitünk követségében kapcsolódjon be a „Keresztény Európát!” elnevezésű programba.

Tőkés László püspök beszámol azon tervéről is, mely szerint 2008 adventjében szeretne egy Biblia-kiállítást szervezni Brüsszelben. A Biblia Éve keretében két neves múzeum anyagát szeretné kiállíttatni az Európai Parlamentben: az Amszterdami Biblia Múzeum és a Budapesti Ráday Múzeum biblia-anyagát. Ennek a tervnek a lebonyolítására felkérte dr. Hermán M. Jánost, a Dokumentációs Központ vezetőjét.

Egyházkerületi Közgyűlés egyhangúlag támogatja a „Keresztény Európát!” elnevezésű programot, melyet az Európai Parlamentben püspökünk kezdeményezett. Ugyan-

akkor jó szívvel támogatja a Brüsszelben szervezendő Biblia-kiállítást.

Szám: 23/2008

Tárgy: Egyházi-közéleti ügyek – előterjeszti Tőkés László püspök

Tőkés László püspök beszámol arról, hogy a CE Szövetség nemtelen támadásokat indított ellene. Ezeket visszautasítja és kijelenti, hogy amíg a CE Szövetség nem ismeri el Egyházkerületünk jogfennhatóságát, addig nincs helyük és joguk tevékenységüket és elveiket hirdetni rendezvényeinken.

Az átvilágítások ügyében Tőkés László püspök beszámol arról, hogy újabb fedőnevek kerültek napvilágra, amelyek mögött a szekuritátéval együttműködő lelkipásztorok és világiak állnak. A leleplezéseket ellenzőknek azt üzeni, hogy: „Bűnösök közt cinkos, aki néma.” Elaknásított terepen kell járunk – teszi hozzá.

Az ideai helyhatósági választásokról Tőkés László elmondja, hogy egyházkerületünkben 40 lelkipásztor vállalt tanácsosi jelöltséget, ezek közül 36-an az RMDSZ, 4-en az MPP színeiben. Arra kéri

a szolgatársakat, hogy őrizzék meg tisztánlátásukat és igazságfelismerő képességüket; ne engedjenek a behálózásoknak és megvesztegetéseknek.

Tudomásul szolgál

Több tárgy nem lévén Csűrű István helyettes püspök az ülést bezárja.

K. m. f.

CSÜRY ISTVÁN
helyettes püspökTOLNAY ISTVÁN
világi főjegyzőSZÖNYI LEVENTE
lelkészi aljegyző

Hitelesítők:

KOSZORÚS ISTVÁN
világi aljegyzőVARGA KÁROLY
közgyűlési tag

JEGYZŐKÖNYV

mely felvétel 2008. november 21-én Nagykárolyban, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület kihelyezett Közgyűlésén

Jelen vannak: Tőkés László püspök, Csűrű István helyettes püspök, Kovács Zoltán főgondnok, Tolnay István világi főjegyző, Szőnyi Levente aljegyző, Csomay Árpád generális direktor, Sipos Miklós esperes, Nagy Sándor esperes, Gellért Gyula esperes, Seres Géza esperes, Fazakas Csaba esperes, Bogdán Zsolt esperes, Lukács József esperes, Tasnádi András, Varga Károly, Fodor Lajos, Főríz Károly, Rákosi Jenő, Czapp István, Oláh Mihály, Fülöp János, ifj. Tolnay István, Gellén Sándor, Keresztes N. Imre, Kovács Sándor, Dobay Zoltán, Csáki József Gedeon, Székely István, Földesy Márta, Józsa Ferenc, Kovácsné Papp Ibolya, Szűcs András Ottó, Fehérvári Gyula, Kiss Miklós és Püspök Sándor Csaba lelkészi jellegű tagok; továbbá dr. Kovács Béla, Németh Zoltán (Nagy József helyett), Bara Csaba, Czaholi Tibor, Pesti János, Halász György, Bessenyei Károly (Gáti Dezső helyett), Fiók Imre, Gergely István, Csapó Ernő, László Kálmán, Tarr András, Varga Imre, Csűrű Miklós, Gyapai Sándor, Kovács Jenő, Török Ferenc, Komádi Sándor, Somogyi Berta, Torkos János, dr. Székely-szentmiklósi István és Szabó Árpád világi tagok. Az Erdélyi Gyülekezet képviselőjében jelen van: Nemes Csaba lelkipásztor. A tanügyi intézmények képviselőiként jelen vannak: dr. Geréb Zsolt, Szabó Zsuzsanna és Kovács Irénke. Tanácskozási joggal bíró tagok: Salánki Lóránt, Forró László, dr. Hermán M. János, Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsosok, Máthé Edit jogtanácsos, Luca István ifjúsági szakelőadó, Bogyai Kis Mária

nőszövetségi elnök, Tokár Sándor, a Protestáns Teológiai Intézet ifjúság képviselője.

Távolmaradásukat igazolták: Koszorús István, Korda Zoltán, dr. Vajda Sándor, Miklós Ferenc, Nagy József, Gáti Dezső, Botos András, Veres Kovács Attila, Zalattay István, Lovas Józsefné, Szilágyi Éva, Antal János és Szűcs Éva.

Nem indokolták távolmaradásukat: Baracsi Levente, Sipos István, Czinczér Attila, ifj. Pataki Károly, Márkus László, Boros István, Kovács Gyula, Elekes Gyula, Lőrincz Lajos, Venter Miklós, Mihály István, Szekeres Sándor, Nagy Mihály, Kajtár Árpád, Lukács Sándor, B. Kovács Lajos, Cseke Attila, Péntes Lajos, Kozma Gyula, Demjén Attila, Major Andrea és Vetési László.

Forró László előadótanácsos az 1Pét 2,5-10 versei alapján tartott ígéhirdetését követően Tukacs József lelkipásztor és házigazda köszönti az ülést megjelenteket. Ezt követően Kovács Jenő főgondnok, Nagykároly polgármestere is üdvözlő a közgyűlés résztvevőit.

Csűrű István helyettes püspök megköszöni a szolgálatot Forró László előadótanácsosnak, köszönti a közgyűlés tagjait, és mindannyiuk nevében megköszöni a házigazda, a Nagykároly-Belvárosi Egyházközség szeretetteljes vendéglátását. Külön köszönti Gyenge János előadótanácsost, az Erdélyi Református Egyházkerület képviselőjét.

Szám: 24/2008

Tárgy: Számbavétel

Forró László közigazgatási előadótanácsos számba veszi a jelenlévőket. Megállapítja, hogy 92 szavazásra jogosult tag közül jelen van 61 (ebből 35 lelkészi és 26 világi tag), a tanácskozási joggal bírók közül 8 tag van jelen.

Fentiek alapján Csűrű István helyettes püspök megállapítja, hogy az ülés az 1355/2008-as számú meghívó alapján szabályszerűen hivatott össze és határozatképes. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Fazakas Csaba esperest és Somogyi Berta világi tagot.

Szám: 25/2008

Tárgy: Az ülés megnyitása – Kovács Zoltán egyházkerületi főgondnok

Kovács Zoltán főgondnok megnyitójában elmondja, hogy ünnepi alkalom ez a mostani. A Biblia Évében Nagykárolyban lenni, lelkipásztorokat felszentelni és díjakat átadni felemelő érzés. Köszönet mond a szervezőknek és a szolgálattevőknek.

Beszédében kihangsúlyozza, hogy oda kell figyelni a gyülekezetek lelki életére. A statisztikai adatok apadó létszámokról beszélnek. Kevesebben vannak vallásórán, ifjúsági és felnőtt bibliaórán, kevesebben vannak a templomban – különösen vasárnap délután. Tenni kell azért, hogy meggátoljuk a további apadást és visszahozzuk híveinket az egyházba.

Szám: 26/2008

Tárgy: Napirend megállapítása – Csúry István helyettes püspök

Csúry István helyettes püspök felkéri a Közgyűlés tagjait, hogy tegyenek javaslatokat a napirend kiegészítésére. Közgyűlés a meghívóban szereplő napirendet kiegészíti a következőkkel:

– A kisgyülekezetekben szolgáló lelképászorok segélyezése – Fülöp János lelképászor

Közgyűlés a kiegészítéssel együtt elfogadja a napirendet.

Szám: 27/2008

Tárgy: Püspöki bejelentések – előterjeszti Csúry István helyettes püspök

Helyettes püspök a bejelentések során a következőket emeli ki:

– A Partiumi Keresztény Egyetem elnyerte akkreditációját. Hálát adunk Istennek, és köszönetet mondunk azoknak, akik az elmúlt években küzdelmesen helyt álltak azért, hogy a PKE elismert önálló magyar egyeteme legyen Erdélynek és Partiumnak.

– 2008. október 25. és november 14. között részt vett a Kanadai Református Egyházak által szervezett szolgálati körúton. Az apadó gyülekezetek, az önazonosság-tudatukat veszített új nemzedék elkészítő tapasztalás volt. Az új nemzedék már alig beszél magyarul, a megüresedett parókiákat áruba bocsátják. Mindezek mellett nem a kétségbeesés a feladatunk, hanem az erőgyűjtés, az odafigyelés, a biztatás. Csúry István helyettes püspök imakampányt hirdetett a kanadai református gyülekezetekért.

– A Generális Konventtel kapcsolatban sok kérdés és kétely merült fel: belépünk-e vagy sem? Miért kellett egy harmadikat szervezni a már meglévő szervezeti keretek mellé? – kérdezi, majd tájékoztatja a közgyűlés tagjait arról, hogy sajnos személyes érdekek miatt a magyarországi református egyházkerületek püspökei megvonták támogatásukat a már korábban létező és tevékenykedő Magyar Reformátusok Világszövetségétől és a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatától. Létrehozták a Generális Konventet, ahová meghívták egyházkerületünket is. Az elmúlt héten a Konvent által szervezett Diaszóra Konferencián a hollandiai reformátusok nem léptek be a Konventbe. Kéri a közgyűlést, hogy véleményeikkel, tanácsaikkal forduljanak bátran egyházkerületünk vezetéséhez ez ügyben.

A hozzászólások rendjén Kovács Zoltán főgondnok elmondja, hogy annakidején a Tanácskozó Zsinat világi elnökévé választották, amit elvállalt, és sajnálja, hogy hatalmi harcok és személyes ellentétek miatt a szervezet nem működik. Nem válik hasznára az egyháznak, ha bársonyszékekért folynak hatalmi harcok – az maradjon a politikai világ ismérve. Hiába beszélünk egyetemességről, egységről, ha nem teszünk azért, hogy egyik legyünk hitvallásban, énekeinkben, liturgiában.

Bogya Kis Mária nőszövetségi elnök a Nők Egyetemes Világnapjáról szól, amelyet december 7-én tartanak. Felkéri a gyülekezeteket, hogy az imádságok rendjén foglalják bele kéréseikbe a kanadai református egyházak nehéz sorsát és jövődjét.

Varga Károly lelképászor kimondja, hogy szerte két ember hatalmi harca miatt van az egyházak közötti szakadás: a liberális vonalat képviselő Bölcskei Gusztáv tiszántúli püspök nem egyezett a radikális vonalat képviselő Hegedűs Lóránd egykori dunamelléki püspökkel. Ő maga zsinati tagként nemmel szavazott a Konventbe való belépésre, az erdélyiekkel tartott közös zsinati ülésen a többség a belépés mellett szavazott.

László Kálmán is sérelmezi, hogy hatalmi harcok miatt az anyaországok mellőzték a határon túliakat. Most a Generális Konvent megalakításával létre akarnak hozni egy Budapest-Debrecen-Kolozsvár tengelyt, ahová a Királyhágómellék jobban teszi, ha felzárkózik – hacsak nem akar lemaradni.

Püskös Sándor Csaba lelképászor elmondja, hogy a Kárpát-medencei Református Lelkészegegyesület tanácskozásán szóba került, hogy már túl sok a testület, a szervezet, a tagság, miközben Krisztus egységes egyházává kellene lennünk. Az egységes magyar református egyház helyreállítása a cél, és ezt az építkezést alulról kell kezdeni, a gyülekezetektől. Javasolja, hogy Egyházkerületünk vegyen részt a Konvent további munkájában és mindig az egységet keresse.

Csúry István helyettes püspök végül elmondja, hogy Egyházkerületünk továbbra is megőrzi sajátosságait, arculatát, de részt kell vennünk minden olyan munkában, amely rólunk szól, egyházunk jövőjét segíti elő. Ott kell zörcsögnünk, ahol megnyílik az ajtó, és ahol sorsunkról döntenek.

Tudomásul szolgál

Szám: 28/2008

Tárgy: Egyházkerületi járulék és teológiai szubvenció – előterjeszti Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos

Salánki Lóránt előadótanácsos beszámol arról, hogy egyházkerületünkben 173.000 lelket tartunk számon, ami 100.000-el kevesebb, mint 18 évvel ezelőtt. A gyülekezetektől bejövő központi járulékok összege így 450.000 lej.

A kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet fenntartására fizetett szubvenció az elmúlt évek gyakorlata szerint a költségvetés 33%-át jelentette Egyházkerületünk számára. A fenntartó egyházak vezetőivel folytatott tárgyalások nyomán, figyelembe véve a diáklétszámot, olyan határozat született, ami 25%-ra mérsékeli Egyházkerületünk hozzájárulását. Ez 263.482 lej évi fizetési kötelezettséget ró Egyházkerületünkre a korábban meghatározott 350.000 lej helyett.

Salánki Lóránt előadótanácsos tájékoztatja Közgyűlést a 2009. évi központi járulékról, amelyet a megsokolt sávós táblázati rendszer alapján számítottunk ki. Az összeg értéke a 2008-as év összegéhez hozzáadott mintegy 10%-os inflációval emelkedik. Ez azt jelenti, hogy 2009-ben az egyházkerületi központi járulék 0,30 lej/fő növekedést mutat.

Tekintettel az inflációra Egyházkerületi Közgyűlés egyhangúlag elfogadja az egyházkerületi járulék növelését – 0,30 lejjel személynként – a 2009-es naptári évre.

Egyházkerületi Közgyűlés egyhangúlag elfogadja, hogy a Protestáns Teológiai Intézet szubvenciójához Egyházkerületünk az Intézet költségvetésének 25%-val járuljon hozzá, ami tételiesen 263.482 lej évi kötelezettséget jelent a 2009-es esztendőben.

Szám: 29/2008

Tárgy: Felekezeti iskoláink helyzete és finanszírozása – előterjeszti Tolnay István előadótanácsos

Tolnay István előadótanácsos beszámol arról, hogy egyházi iskolarendszerünket a lehetőségekhez képest bővítettük. Vannak óvodáink, I-IV. és V-VIII. osztályaink református gimnáziumaink keretében és immár van önálló magyar akkreditált egyetemünk. Ezen intézmények fenntartásában nagy szerepet vállaltak az egyházkerületek, egyházmegegyek és az egyházkerület.

A Partiumi Keresztény Egyetem akkreditálását kimondó törvény már megjelent a Hivatalos Közlönyben. Máris növekedett az egyetem iránti érdeklődés. Sajnos a Magyar Kormány csökkentette támogatását, és a diáklétszám növekedése miatt egyre nehezebb anyagi helyzetbe került a Sapientia-PKE egyetemi rendszer. A költségvetésből hiányzó mintegy 300.000 forintnak megfelelő összeg pályázati úton, külön forrásból kell előteremteni. A jövőben ki kell harcolnunk, hogy a Román Kormány is támogassa a rendszert. Az egyetem beveteléhez hozzájárulnak még a tandíjak is bár azok mértékét a fizetőképesség határain belül kell tartani, mivel magyar népközösségünk szűkös anyagi lehetőségekkel rendelkezik. A kiadások – az állandóan növekvő fenntartási költségek mellett – azért is nagyok, mert minden akkreditált szakért 30.000 lej kell fizetnünk. A 12 szakból jelenleg négy akkreditált, és hátra van még nyolc szak elismertetése. Az egyetem tervezte még két szak beindítását: a pénzügyi és a román-magyar szakét. Mindkettőre nagy igény mutatkozik.

A református gimnáziumok finanszírozása több forrásból történik. Egyrészt állami költségvetésből kapnak támogatást az önkormányzat és a megyei tanfelügyelőségek révén. De jelentős az egyházkerület és az egyházmegegyek szerepe is az iskolák támogatásában. Új lehetőséget jelentenek a pályázatok: a nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium 1.000.000 eurót nyert egy EU-s pályázaton az épület külső és belső felújítására.

Tudomásul szolgál

Szám: 30/2008

Tárgy: Kisgyülekezetek gondjainak orvoslása, közigazgatási ügyek – előterjeszti Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László előadótanácsos elmondja, hogy kétféle módon tervezi a kisgyülekezetek gondjainak megoldását:

a. kongruák sorrendjének megfordítása: a nagy kongruát kis gyülekezet kapja, a kis kongruát nagy gyülekezet kapja. A sorrendet és az összeget az illetékes egyházmegegyei tanács határozná meg.

b. a partnerkapcsolatok kialakítása: egyes egyházmegegyek már gyakorolják, hogy minden nagy gyülekezet magára vállalja egy kicsinek a terhet. Egymás terhet hordozva Krisztus törvényét töltik be.

A hozzászólások rendjén Mátyas Árpád lelképászor felvázolja az Érmelléki Egyházmegegye javaslatát, melyet Fülöp János napirendi kiegészítésként javasolt az ülés elején. A tervezet szerint minden egyházkerület az egyházfenntartói járulék és a perselypénz 10%-át befizeti egy közös alapba, ahonnan

meghatározott rendszer szerint támogatná a kisgyülekezeteket. Ez bár nagy teher lenne a nagygyülekezeteknek, de óriási segítség a kisgyülekezeteknek.

Kovács Zoltán főgondnok elismeri, hogy a kisgyülekezeteknek vannak nagy gondjai, de a nagygyülekezetek helyzete sem könnyű. Például Érmihályfalva nagy gyülekezet, nem kell küzdenie a fennmaradásért, de küzd azzal, hogy óvodát építsen és működtessen a gyermekek számára. Más nagygyülekezet pedig hasonló nagy projekteket indított el és működtet. A cél az, hogy a nagygyülekezet emelje fel a kicsit, ne a kicsi húzza le a nagyot.

Sipos Miklós esperes szerint a gyülekezetek apadó lélekszáma miatt elkerülhetetlen lesz a bokrosítás, aminek ő maga sem örül. Nem bízik abban, hogy a kongruák átcsoportosításával méltányosan rendeződik a kisgyülekezetek helyzete. Tudvalevő, hogy a nyugdíjalap vonatkozásában a kisgyülekezetek lelkeszei hátrányos helyzetbe kerülnek. Ezért javasolja, hogy a nyugdíjba vonuló lelképásztorok a Nyugdíjpénztártól lakásvásárlási támogatásban részesüljenek, amint ez Magyarországon is történik. Végül azt javasolja, hogy a kérdés megtárgyalását utaljuk vissza az Igazgatótanácshoz teljesebb kidolgozásra.

Fiók Imre főgondnok javasolja, hogy minden egyházközségben hozzák nyilvánosságra azok neveit, akik nem fizették ki egyházfenntartói járulékaikat, és minden egyházközséget, amely nem fizette ki a központi járulékot.

Lukács József esperes szerint minden határozat annyit ér, amennyit betartanak belőle. Javasolja, hogy a kisgyülekezetek megsegítésére felsorolt egyházmegyei modellek egyike legyen kötelező minden egyházmegye számára. Nem seperhetjük szőnyeg alá a kisgyülekezetek gondját.

Keresztes Nagy Imre lelképásztor javasolja, hogy egyházmegyei bizottságok mérjék fel a gyülekezetek helyzetét. Ne kizárólag a lélekszám határozza meg a gyülekezet kicsinségét vagy nagyságát, szegénységét vagy gazdagságát. Hisz vannak kicsi gyülekezetek, amelyek sok földdel, vagy más bevételi lehetőségekkel rendelkeznek, és vannak elszegényedő közepes gyülekezetek. A gyülekezetek ilyen szempontú minősítését kerületi szinten kell összeítani.

Egyházkerületi Közgyűlés egyhangúlag elhatározza a következőket:

- A kongruák sorrendjének arányos megfordítását az illetékes egyházmegyei tanácsokra ruházza.
- Felkéri az Egyházi Nyugdíjpénztárt, hogy lehetőségei szerint támogasson minden nyugdíjba vonuló lelképásztort lakásvásárlási hitellel.
- Meghagyja, hogy az Esperesek Kollégiuma és az Igazgatótanács dolgozza ki a kisgyülekezetek támogatásának új szempontú rendszerét.

Közigazgatási ügyek rendjén Forró László előadótanácsos előterjeszti a következőket:

- a. A Gencsi Református Egyházközség egy földtulajdon eladásáról döntött (egy udvarrész), amit az illetékes Presbitérium és a Nagykárolyi Egyházmegye megvizsgált és jóváhagyott.
- b. A Szilágysomlyói Református Egyházmegye objektív okok miatt el akarja adni Esperesi Hivatalának épületét, majd annak árából egy új Esperesi Hivatal építését kezdeni el.

- c. A Szaniszlói Református Egyházközség temetőjéből 12 ár területet adna át az önkormányzatnak, hogy felépülhessen a település felekezeteinek közös ravatalozója.

- d. A Halmi Református Egyházközség egy visszakapott romos épületet adna el, annak árából pedig egy új gyülekezeti házat építene.

- e. Demeter Sándor Temesvár-belvárosi segédlelkésznek lejárt a 2 éves szolgálati ideje, de családi okokra hivatkozva szeretné azt meghosszabbítani.

- f. Makay Botond resicabányai nyugdíjas lelképásztor az RMDSZ-nek kampányolt a templomban és környékén, ami felháborodást váltott ki a gyülekezetben.

Egyházkerületi Közgyűlés az előterjesztett ügyekben a következők szerint dönt:

1. Közgyűlés jóváhagyja a Gencsi Református Egyházközség egy 470 négyzetméteres, vitatott és bizonytalan jogállású területének elidegenítését, ami pillanatnyilag a ConsumCoop Szövetkezet birtokában van. Az egyházközség és a szövetkezet, a pereskedést megelőzendő, eladás-kivásárlással rendezi a vitatott terület ügyét.

2. Közgyűlés jóváhagyja a Szilágysomlyói Református Egyházmegye kérését, mely szerint az esperesi hivatal székhelyeként szolgáló, nehezen megközelíthető, földcsuszamlás által fenyegetett ingatlan eladja, és helyette a főt mentén, korszerű, parkolóval rendelkező új hivatalt építtet.

3. Közgyűlés jóváhagyja a Szaniszlói Református Egyházközség ideiglenes ingatlan-elidegenítési kérelmét. A helyi önkormányzat pályázati úton, közös temetőkápolnát építtet a három helybéli felekezet használatára (református, római katolikus, ortodox). A felekezetek a saját temetőrészükből 4-4 ár területet átadnak az önkormányzatnak, majd a kápolna megépítése után azt a Szaniszlói Református Egyházközség tulajdonába és kezelésébe utalják vissza.

4. Közgyűlés jóváhagyja a Halmi Református Egyházközség ingatlan-elidegenítési kérelmét. A volt felekezeti iskola épületét, mely a jelenlegi állami iskola mögött, ugyanazon telken áll, eladja és átadja a helyi iskola céljaira. Közgyűlés kötelezi a Halmi Református Egyházközséget, hogy vállalásának megfelelően az ingatlan ellenértékéből építse meg az új parókiát és a gyülekezeti házat.

5. Közgyűlés öt tartózkodás mellett engedélyezi Demeter Sándor temesvári segédlelkész szolgálati idejének meghosszabbítását.

6. Közgyűlés megtiltja a lelképásztoroknak és a gyülekezeti tagoknak, hogy a templomban, a parókián politikai kampányanyagokat népszerűsítsenek.

Szám: 31/2008

Tárgy: A Pro Ecclesia és a Pro Partium Díjak odaítélése – előterjeszti Vincéné Pálfi Judit előadótanácsos

Előadótanácsos az Esperesek Kollégiumával tartott megbeszélés után előterjeszti a Pro Ecclesia-díjra javasolt egyházközségeket:

a. Kis gyülekezetek kategóriája:
Temesvár-Újkissoda (Temesvári Egyházmegye)
Újsemjén (Érmelléki Egyházmegye)

b. Közepes gyülekezetek kategóriája:
Szilágylompértl (Szilágysomlyói Egyházmegye)

c. Nagy gyülekezetek kategóriája:
Nagykároly-Belváros (Nagykárolyi Egyházmegye)
Székelyhid (Érmelléki Egyházmegye)

Előadótanácsos előterjeszti a Pro Partium-díjra javasolt személyt:

Hévízi Endre képzőművész (Anglia)

Előadótanácsos javasolja a Pro Ecclesia Militans-díjra post mortem:

Németh Géza lelképásztort, az Erdélyi Gyülekezet alapítóját (Budapest)

Egyházkerületi Közgyűlés egyhangúlag elhatározza a Pro Ecclesia-díjak odaítélését a 2008-as esztendőben a következők szerint:

a. Kis gyülekezetek kategóriájában:
– Temesvár-Újkissoda, Temesvári Egyházmegye
– Újsemjén, Érmelléki Egyházmegye

b. Közepes gyülekezetek kategóriájában:
– Szilágylompértl, Szilágysomlyói Egyházmegye

c. Nagy gyülekezetek kategóriájában:
– Nagykároly-Belváros, Nagykárolyi Egyházmegye
– Székelyhid, Érmelléki Egyházmegye

Közgyűlés jóváhagyja a Pro Partium-díj adományozását Hévízi Endre képzőművésznek (Anglia).

Közgyűlés jóváhagyja a Pro Ecclesia Militans-díj odaítélését, post mortem Németh Géza lelképásztornak, az Erdélyi Gyülekezet alapítójának (Budapest).

Szám: 32/2008

Tárgy: Püspöki bejelentések – előterjeszti Tökés László püspök

– Püspök kiemeli a közgyűlés helyszínének jelentőségét. „A Biblia földjén járunk”: Nagykároly, Nagyvárad, Szinérváralja, Misztótfalu. A Partium olyan települései ezek, amelyeknek meghatározó szerepük volt a magyar nyelvű Biblia létrejöttében és terjesztésében.

– Ady Endre: Hőközlő harcok népe című versét idézi, amelynek végkicsengése az, hogy ne hátráljunk meg a harc előtt. Ne legyünk se áruló jüdások, se meghunyászkodó tanítványok. Elítélően szól a tizenöt évvel ezelőti neptuni tárgyalásokról, amelyen az RMDSZ akkori vezetői elárulták a magyar közösséget, lepaktáltak a posztkommunista hatalommal. Nem véletlen, hogy öt évvel ezelőtt szükségét érezte a magyarság, hogy megalapítsa az

Erdélyi Magyar Nemzeti Tanácsot, amely zászlajára tűzte az autonómiát.

– Püspök megemlékezik a kommunista diktatúra által eltervezett falurombolás huszadik évfordulójáról.

– Öt évvel ezelőtt került sor a különleges jelentőségű szatmárnémeti Egyházkerületi Közgyűlésre, mely elsőnek kötelezte el magát az autonómia ügye mellett. Presbiteri Szövetségünk és Lelkészszerkezetünk egyaránt felvállalták az önrövidítés támogatását, ma pedig európai szinten is képviselhetjük ezeket az értékeket.

– Kálvin János születésének 500. évfordulója alkalmából protestáns testvéregházainkkal együtt Kálvin Évet hirdettünk.

– Pál Apostol születésének 2000. évfordulóján együtt ünnepelünk a világ kereszténységével.

– Ezeréves a Gyulafehérvári Római Katolikus Püspökség. Az ökuménia jegyében együtt ünnepelünk római katolikus testvéreinkkel.

– Az egyházi iskolák államosításának hatvanadik évfordulóján Egyházkerületünk konferenciát szervezett, melyen hazai és külföldi előadók vettek részt. 1948-ban elorzott ingatlanaink visszaszolgáltatása lassú ütemben zajlik, másfelől a teljes körű felekezeti iskolarendszer visszaállítása egyelőre törvényi akadályokba ütközik.

– Az ún. gencsi ügy már három éve tart. Egyházkerületünk tovább folytatja a sikkasztó lelkipásztor elleni eljárást mindaddig, míg az ügy megnyugtatóan nem rendeződik.

– 2009. decemberében emlékezünk meg a temesvári forradalom huszadik évfordulójáról. A kommunizmus romániai megdöntésének megünneplése az Európai Unió hivatalos programjába is szerepel.

– Wass Albert születésének századik évfordulója alkalmából az író tizedik: „Népetem feszítik keresztre” – mintegy utalva művei mondanivalójának időszerűségére.

Tökés László püspök határozati javaslatokat tesz az eddig előterjesztettekkel kapcsolatban.

Kálvin János születésének 500. évfordulójára való tekintettel Egyházkerületi Közgyűlés a 2009. évet Kálvin Évnek nyilvánítja.

Egyházkerületünk Pál apostol születésének 2000. évfordulójáról a világ kereszténységével együtt emlékezik meg.

Közgyűlés a Gyulafehérvári Római Katolikus Püspökség megalakulásának 1000 éves évfordulója alkalmából köszönti a püspökséget, Jakubinyi György érseket, és az érsekség kebelébe tartozó római katolikus híveket.

Megemlékezve az egyházi iskolák hatvan évvel ezelőtti történeti államosítására, Közgyűlés elhatározza, mindent megtesz azért, hogy helyreálljon a felekezeti oktatás – óvodától az egyetemig.

Közgyűlés örömmel veszi tudomásul, hogy a gencsi ügyben az Alkotmánybíróság egyházkerületünk javára döntött. Megköszöni Máthé Edith jogtanácsos és Székely János ügyvéd fáradhatatlan küzdelmét és szolgáltatását.

Közgyűlés az 1989-es temesvári forradalom 20. évfordulójához közeledve a 2009. évet a Temesvári Forradalom Emlékévének nyilvánítja.

Szám: 33/2008

Tárgy: Egyházkerületünk közéleti szolgálata – előterjeszti Tökés László püspök

Tökés László püspök Antal János előadótanácsossal egyetértésben terjeszti elő e tárgyat, megemlítve, hogy Antal János előadótanácsos, EU-parlamenti irodavezető éppen Brüsszelben tartózkodik, ahol előkészíti a Kereszténység és Európa című nemzetközi ökumenikus értekezletet, melyre 2008. december 10-én kerül sor az Európai Parlamentben. Az értekezletet Európai Biblia-kiállítás előzi meg, melynek keretében minden európai nép Bibliáját kiállítjuk az Európai Parlament átriumában.

Közéleti szempontból fontos eseményt jelentenek a 2008. november 30-i parlamenti választások. Ezzel kapcsolatban ismerteti Közgyűléssel a 2008. október 3-i igazgatótanácsi ülés által elfogadott Körlevelet és kéri az abban foglaltak megerősítését.

Közgyűlés örömmel üdvözi a Brüsszelben megrendezendő Biblia-kiállítást és a Kereszténység és Európa című nemzetközi, ökumenikus értekezletet; támogatja Tökés László püspököt, európai parlamenti képviselőt és az általa kezdeményezett Keresztény Európa! programot.

Közgyűlés egyhangúlag megerősíti az Igazgatótanács 2008. október 3-i ülésén elfogadott Körlevelet (melléklet). Felhívással fordul gyülekezeteinkhez, lelkeszeinkhez, hívó népünkhöz, hogy semmilyen idegen – politikai – érdekek ne engedjenek, hanem Egyházunk érdekeit híven képviseljék a küszöbön álló választásokon.

Egyházkerületi Közgyűlés az ebédszünet után ünnepi programmal folytatja munkálatait. A Nagykároly-belvárosi templomban a közgyűlési tagokon kívül jelen vannak a felszentelendő lelkipásztorok, hozzátartozók, valamint a nagykárolyi református egyházközségek hívei.

Szám: 34/25008

Tárgy: Lelkipásztorok felszentelése

Igét hirdet Csúry István helyettes püspök a Jób könyve 22,12-14 alapján.

Felszentelendő lelkipásztorok:

Nagybányai Egyházmegeye:
Bogya Árpád – Apahegy

Szatmári Egyházmegeye:
Kovács Tünde Zsuzsa – Sándorhomok
Gödri Réka – Atya

Nagykárolyi Egyházmegeye:
Szomor Attila – Gencs

Temesvári Egyházmegeye:
Demeter Sándor – Temesvár-Belváros

Zilahai Egyházmegeye:
Kovács Péter Zoltán – Menyő

Sipos Miklós, az Esperesek Kollégiumának elnöke a felszentelési procedúra szerint három kérdést tesz fel az ifjú lelkipásztoroknak, majd beveszi az esküt.

Tökés László püspök, Csúry István helyettes püspök és a jelenlévő esperesek áldást mondanak, majd a felszentelt lelkipásztorok nevében Szomor Attila gencsi lelkipásztor szól az egybegyűltekhez.

Kovács Zoltán főgondnok kiosztja a lelkészékesítő diplomákat a felszentelt lelkipásztoroknak.

Ezután következik a Nagykároly-belvárosi Károli Gáspár Kórus énekszolgálata és Csobot Adél szavalata.

Tökés László püspök kibocsátó beszédében az Apostolok Cselekedeteiből idéz: „Istennek kell inkább engedni, hogynem az embereknek”(5,29). Felhívja a figyelmet az egyházi szolgálattevőkre ma is leleselkedő veszedelmekre, arra buzdítva őket, hogy mindenkor álljanak ki az igazság mellett, minden körülmények között harcolják meg a hitnek nemes harcát.

Szám: 35/2008

Tárgy: A Pro Ecclesia- és a Pro Partium-díjak kiosztása

Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos ismerteti a Pro Ecclesia és a Pro Partium díjakkal kitüntetettek névsorát:

A Kis gyülekezetek kategóriájában Temesvár-Újkissoda Református Egyházközséget (Temesvári Egyházmegeye) Fazakas Csaba esperes méltatja. Ugyanebben a kategóriában az Újsejmenyi Református Egyházközség (Érmelléki Egyházmegeye) laudatóját Fülöp János lelkipásztor ismerteti.

A Közepes gyülekezetek közül a Szilágylom-perti Református Egyházközség (Szilágyosmlyói Egyházmegeye) méltatója Luca István lelkipásztor.

A Nagy gyülekezetek kategóriájában két díjat osztanak ki: Nagykároly-Belvárosi Református Egyházközségnek (Nagykárolyi Egyházmegeye) – méltatója Nagy Sándor esperes, és a Székelyhídi Református Egyházközségnek (Érmelléki Egyházmegeye) – méltatója Gellért Gyula esperes.

A Pro Partium-díjat Közgyűlés Hévízi Endre angliai képzőművésznek adományozza. Munkásságát dr. Hermán M. János előadótanácsos méltatja.

A Pro Ecclesia Militans-díjat post mortem Németh Gézőnek, a budapesti székelyű Erdélyi Gyülekezet alapító lelkipásztorának adományozza Közgyűlés. A díjazott méltatására és a díj átadására egy későbbi ünnepi alkalommal kerül sor.

A Közgyűlés ünnepi részének méltó keretét ad a templom porticusában rendezett Biblia-kiállítás, dr. Hermán M. János előadótanácsos szervezésében.

Csúry István helyettes püspök áldással zárja be a Közgyűlés munkálatait.

K. m. f.

TÖKÉS LÁSZLÓ CSÚRY ISTVÁN
püspök helyettes püspök

KOVÁCS ZOLTÁN
főgondnok

TOLNAY ISTVÁN SZÓNYI LEVENTE
világi főjegyző lelkesítő aljegyző

Hitelesítők:

FAZAKAS CSABA SOMOGYI BERTA
esperes világi tag

MELLÉKLET: EGYHÁZKERÜLETI KÖRLEVÉL

az Egyházkerület politikai szerepvállalása, valamint a közelgő országos választások tárgyában

1. Egyházkerületünk határozottan kiáll a demokrátiás, valamint a keresztény és nemzeti értékek, továbbá a hiteles közösségi képviselet, a demokratikus pluralizmus, illetve a plurális egység ügye mellett.

2. Az Igazgatótanács 2008. február 14-i és július 22-i határozatai alapján, Egyházkerület a következő felhívással fordul Gyülekezeteihez és Tagjaihoz.

a. Az Egyház ne folytasson pártpolitikát, és tartsa távol magát a mindennapi pártpolitikai csatározásoktól.

b. Egyházkerület megalakítja a Királyhágómelléki Önkormányzati Képviselők Testületét (KÖKT), melynek – függetlenül pártállásától – valamennyi egyházi önkormányzati tisztviselő

teljes jogú tagja lehet. A KÖKT soraiba hívjuk Egyházunk választott képviselőit!

3. Igazgatótanács hiből fakadó, erkölcsi kötelességének tartja, hogy a társadalomra, a nemzetére és az egyházakra nézve fontos kérdésekben és ügyekben keresztényen erkölcsi és értékrendjének megfelelően véleményét mondjon, és álláspontját politikai téren is érvényre juttassa. Egyházkerületünk elsőrendben nem pártokat, hanem értékeket, társadalmi, nemzeti és egyházi érdekeket támogat. Ennek megfelelően, az őszi országos választásokon Egyházkerületünk valamennyi hiteles magyar jelöltet támogatásáról biztosít – függetlenül pártbeli hovatartozásától.

4. Egyházkerület továbbra is eltökélten támogatja az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács párbe-

szédre és megegyezésre irányuló erőfeszítéseit – közös nemzeti érdekeink szolgálatában –, és ugyanerre szólítja fel közéletünk meghatározó szereplőit, valamint az egyes gyülekezeteket. Egyben felszólítja őket, hogy semmilyen idegen – politikai – érdekeknek ne engedjenek, hanem Egyházunk érdekeit hiven képviseljék a küszöbön álló választásokon.

2008. október 3.

TÓKÉS LÁSZLÓ
püspök

CSÚRY ISTVÁN
helyettes püspök

KOVÁCS ZOLTÁN
főgondnok

„Civilek” koalíciója a kommunizmus ellen

Tőkés László Bukarestben

2009. február 27-én került sor Tőkés László EP-képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke régóta tervezett bukaresti látogatására. Útjára elkísérték az EMNT alelnökei, Boros Zoltán, Szilágyi Zsolt és Toró T. Tibor.

A program kora reggel a Művelődési Minisztérium Egyházügyi Államtitkárságán kezdődött, Adrian Lemeni államtitkár és Nagy Mihály tanácsos társaságában. Tőkés László elvi állásfoglalásra kérte az államtitkárt a felekezeti autonómia védelmében, amelyet kikezdenek a geneci újhoz hasonló esetek, ha az állam illetékes intézményei nem tartják tiszteletben az egyházak ezen, az alkotmány által is szavatolt jogát. A tárgyalások napirendjén szerepelt még az egyházi ingatlanok tényleges visszaszolgáltatásának felgyorsítása, a felekezeti tanintézmények helyzete, hangsúlyosan a Partiumi Keresztény Egyetem állami finanszírozásának ügye, továbbá az egyházak infrastruktúra-beruházásainak támogatása. Kiemelt figyelmet kapott a temesvári Új Ezredév Református Központ ügye, amelynek felépítése források hiányában évek óta akadozik, és amelynek román állami forrásokból való támogatása a temesvári forradalom 20. évfordulóján gyakorlati jelentőségén túl jelképes értelmet is nyerhet. Az államtitkár ígéretet tett ennek képviseletére.

A program folytatásaként Tőkés László és munkatársai részt vettek az Operation Village Roumain 20. évfordulójára emlékező konferencián, amelynek a Román Tudományos Akadémia amfiteátruma adott otthont. Ennek keretében Tőkés László a református egyházon belüli megmozdulásokról beszélt, emlékeztetve az egybegyűlt hazai és nemzetközi résztvevőket, hogy – személyes kezdeményezésére – egyháza volt az egyetlen, amely az akkori egyházmegyei lelkesi értekezlet által intézményes tiltakozást fogalmazott meg a romániai falurombolás ellen.

Délben Tőkés László a Romániai Kommunizmus Bűneit Vizsgáló Intézet (Institutul de Investigare a Crimelor Comunistului în România – IICCR) munkatársaival találkozott. Az Intézetben került sor arra a rendkívül tartalmas és építő jellegű ta-

nácskozásra, melynek résztvevői voltak: a házigazda Marius Oprea, az IICCR igazgatója, Csendes László, a Securitate Irattárát Vizsgáló Bizottság (Consiliul Național Pentru Studierea Arhivelor Securității – CNSAS) vezetője, testületének elnöke, Dinu Zamfirescu, a román emigráció kérdéseivel foglalkozó Román Száműzöttek Emlékét Ápoló Országos Intézet (Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc – INMER) elnöke, továbbá a román civil társadalom olyan jeles képviselői, mint Cristian Pirvulescu, a Pro Democratia Egyesület elnöke, vagy Radu Filipescu és Andrei Oişteanu, a Társadalmi Dialogus Csoport vezetői.

Tőkés László kezdeményezésére a jelenlévők egy koalíció létrehozásában állapodtak meg a kommunizmust elítélő Prágai Nyilatkozat romániai támogatására. Tőkés László meghívta beszélgetőpartnereit arra a március 18-án Brüsszelben, az Európai Parlamentben tartandó nyilvános meghallgatásra, amelyet EP-képviselőként szervez a Prágai Nyilatkozat sikeres elfogadása érdekében. A résztvevők szorgalmazták a nemskára a Román Parlament elé kerülő új Büntetőörvénykönyv módosítását oly módon, hogy annak alapján a kommunista rendszer bűncselekményei emberiségellenes tetteknek minősüljenek és ezáltal elévülhetlenek legyenek. Felmerült a politikai okokból elítélt személyek alanyi jogon történő rehabilitációjának ügye is.

Tőkés László programja délután a Calvineumban folytatódott, ahol a bukaresti magyar közösség által régóta várt közéleti fórumra került sor. A házigazda Zsold Béla tiszteletes, a fórum moderátorának üdvözlő szavai után Tőkés László Igével kezdte előadását: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem azt, hogy őrizz meg őket a gonosztól”. Ennek szellemében beszélt prioritásairól az Európai Parlamentben végzett munkája során, az RMDSZ-szel kötött megállapodás háttéréről és az erdélyi magyar politika általa elképzelt hosszú távú jövőjéről, az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum létrehozásában rejlő lehetőségekről. „Nem legyőznünk kell egymást, hanem megnyernünk” – fejezte be előadását, melyet élénk vita követett.

A hozzászólók – többek között Budai Richárd, az RMDSZ bukaresti szervezetének elnöke, Kovács Albert nyugalmazott egyetemi tanár, Bánai László lelkipásztor, Gergely László tanár, a Közoktatás című szaklap szerkesztője, vagy dr. Kövér László sebészprofesszor – felvetési érdekes keresztmetszetet adták a bukaresti magyar közösség sajátos látásmódjának mind a politika, mind a közélet egyéb dolgiban. Legtöbbször a román-magyar viszony alakulására tértek ki, különösen az autonómia-program sikerének perspektívájából, továbbá a kisebbségi kérdések hatékony képviseletére abban az Európai Unióban, amely nem rendelkezik közvetlen kisebbségvédelmi normarendszerrel. Az MPP szerepét negatívan értékelték a hozzászólások Tőkés László felkérésére Toró T. Tibor tette a helyére, rámutatva arra, hogy a 2008-as önkormányzati választásokon a székelyföldi szavazatok közel 40%-át megszerző magyar párt a jövőben fontos és pozitív szerepet tölthet be egy kiegyensúlyozott politikai érdekképviselet kialakításában, amennyiben az EMEF betölti társadalmi hivatását, és a párbeszéd veszi át a helyét az egymás politikai elhatalosítását célzó törekvések helyett. A fórum befejezésekor Tőkés László szemléletváltásra kéréte az egybegyűlteket: úgy éljék és szervezzék életüket a román főváros többségi tengerében, mint egy 15 milliós európai nemzet öntudatos tagjai, és nem úgy, mint egy elenyésző százalékot kitevő kisebbség, hiszen a sokszínű Európában egyik nemzet sem alkot többséget.

A bukaresti látogatás munkavacsorával zárult Füzes Oszkár, Magyarország bukaresti nagyköveteinek rezidenciáján, melynek során Tőkés László megköszönte a nagykövetség munkatársainak támogatását az erdélyi magyarság autonómia-tervekesei esetében, illetve a PKÉ forrás-kiegészítő tevékenységeiben nyújtott értékes segítségét.

Bukarest–Nagyvárad, 2009. február 28.

TÓKÉS LÁSZLÓ
EP-képviselő
sajtóirodája

Címünk: RO-410210 ORADEA
str. Jean Calvin nr. 1, jud. Bihor
Telefon/Fax: (+40)259/416-067
E-mail: partiumikozlony@yahoo.com
Honlap: www.kiralyhagomellek.ro

A szerkesztőbizottság elnöke:
CSÚRY ISTVÁN
Felelős szerkesztő:
WAGNER ERIK

Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó
Korrekter: Babes Arday Erika, Pap Judith
Készült a Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában